

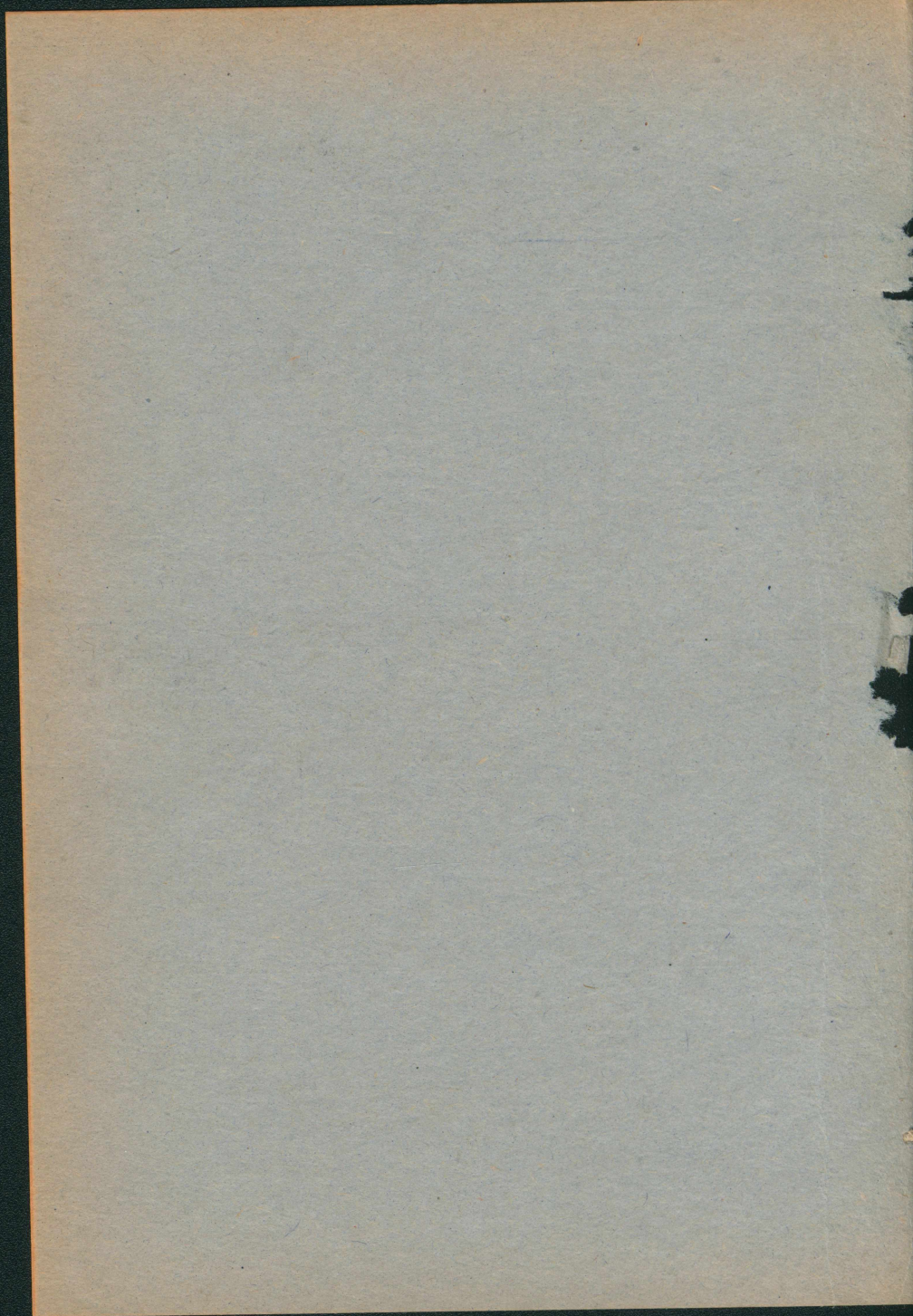
Centrela

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
im. Emilii Sukertowej Biedrawiny w Olsztynie

CZYTELNA WBP

*bibliotekarz
olsztyński*

11/84

BIBLIOTEKARZ OLSZTYŃSKI

Nr 2/1984

Zespół autorsko-redakcyjny:

Krystyna Bartoszewicz-Zykubek, Jan
Burakowski /przewodniczący/, Halina
Giżyńska-Burakowska, Henryk Jakubiec,
Zdzisława Kosmowska, Jolanta Juran,
Zofia Rakowska, Izabela Syrojć,
Bożena Wasilewska.

Wydawca: Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Emilii
Sukertowej-Biedrawiny, 10-431 Olsztyn,
ul. Kołobrzeska 27. Powielono ZMP WIK w Olsztynie
300 + 30 egz. B-3/2/84
Maszynopis: R.K.

Nr _____

SPIS TREŚCI

	str.
<u>I. W naszych bibliotekach</u>	
1. Literatura piękna w bibliotekach miejskich	3
woj. olsztyńskiego /Zofia Koprowska/	
W bibliotekach publiczno-zakładowych Państwowych	
Gospodarstw Rolnych	7
2. Bezledy /Helena Szewczyk/	7
3. Szestno /Kazimiera Nowaczyk/	8
<u>II. Bibliotekarze</u>	
4. Maria Stepnowska - laureatka z Dźwierzut /Henryk	
Jakubiec/	10
<u>III. Pomoce metodyczne. Wtyczne. Przepisy prawne</u>	
5. "Obycie umiła życie" - lekcja biblioteczna	
/Ewa Pajaska/	13
6. Słowo się z wolna w brzmieniu praeistacza" - wieczór	
poetycki poświęcony twórczości Juliana Tuwima	
/Krystyna Bertoszewicz-Zykubał/	20
7. Fotografiamy w zbiorach WBP w Olsztynie /Sabina	
Siemaszko/	20
8. Nasi przyjaciele? /Jolanta Juran/	34
9. Wybór przepisów prawnych dotyczących bibliotek	
i spraw pracowniczych opublikowanych w okresie:	
1 IV - 30 VI 1984 r. /Barbara Piotrowska/	35
<u>IV. Zestawienia bibliograficzne</u>	
10. Z cyklu "Edukacja kulturalna dzieci i młodzieży" -	
Muzyka /oprac. Jolanta Juran/	36
11. Stefan Żeromski /oprac. Zofia Rakowska/	39
12. Alojzy Sliwa /oprac. Anna Dominik/	47
13. Z cyklu: "Kto chce niech wierzy" - bioenergoterapia	
/oprac. Jolanta Juran/	49

V. Nowości wydawnicze

14. Książki o Warmii i Mazurach wydane w 1983 r.
cz.III /oprac.Bożena Wasilewska/ 52
15. Książki o Warmii i Mazurach wydane w styczniu-
czerwcu 1984 r. /oprac.Bożena Wasilewska/. 55
16. Źródła informacyjno-bibliograficzne - wybór
nabytków WBP w Olsztynie /oprac.Jolanta Juran/. . . 56
17. Lektury dla bibliotekarzy /oprac. Krystyna
Bartoszewicz-Zykubek/ 59

- VI. 18. Kalendarium rocznic i obchodów. Październik -
grudzień 1984 r. /oprac.Jolanta Juran/ . .x.61

VII. Kronika bibliotek

19. Dzień Bibliotekarza Olsztyńskiego 1984 /Jan
Burakowski/ 65
20. Wojewódzki Dzień Działacza Kultury 1984 67
21. Zbiórka książek dla bibliotek wiodącym konkursem
w Turnieju Miast Nysa-Ostróda /Anne Burzyńska/. . . . 68
22. II etap turnieju czytelniczego "Z książką przez
stulecie" /Zdzisława Kosmowska/ 69
23. Nowa filia biblioteczna w Ostródzie /Anna
Burzyńska/ 71
24. Nowa filia biblioteczna w gminie Szczytno
/Urszula Matejko/ 72
25. Nowy lokal filii bibliotecznej w Spychowie
/Janina M.larz/ 73
26. Nowe lokale bibliotek w gminie Iława /Wiesław
Niesiołędzki/ 74
27. Kalendarium wydarzeń z życia bibliotek publicznych
i zakładowych oraz organizacji społecznych środo-
wiska bibliotekarskiego /Jan Burakowski/ 75

I. W NASZYCH BIBLIOTEKACH

1. Literatura piękna w bibliotekach miejskich województwa olsztyńskiego

Badania przeprowadzone w ostatnich latach oraz obserwacje instruktorów wskazywały na niedostateczne i nie zawsze odpowiadające potrzebom czytelników zaopatrzenie bibliotek w literaturę piękną dla dorosłych. W związku z tym Dział Instrukcyjno-Metodyczny Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie przeprowadził analizę zaopatrzenia i wykorzystania literatury pięknej w bibliotekach miejskich naszego województwa.

Badaniami objęto 11 bibliotek rejonowych: 7 miejskich /Bartoszyce, Iława, Kętrzyn, Lidzbark Warm., Mrągowo, Ostróda, Szczytno/ oraz 4 miejsko-gminne /Biskupiec, Dobre Miasto, Morąg, Nidzica/. Materiały do analizy zostały opracowane w oparciu o dane statystyczne na dzień 31 grudnia 1982 r. Celem zebrania danych opracowano wykaz 296 tytułów, który zawierał pozycje z literatury pięknej klasycznej i współczesnej /polskiej i obcej/. Całość podzielono na następujące grupy:

1.	Literatura polska	-	117 poz.
2.	" antyczna	-	15 "
3.	" angielskojęzyczna	-	47 "
4.	" francuska	-	30 "
5.	" narodów ZSRR	-	29 "
6.	" niemieckojęzyczna	-	24 "
7.	"	-	5 "
8.	" włoska	-	10 "
9.	" innych krajów	-	19 "

Zebrano również informacje na temat liczby mieszkańców i czytelników, księgozbiorów, struktury zbiorów, ilości zakupionych książek. Na tej podstawie opracowano niniejszą analizę.

Liczba książek w badanych bibliotekach jest dość zróżnicowana i waha się od około 40.000 wol. do ok. 72.000 wol. Wyjątek stanowi

Dobre Miasto, gdzie był założony inny profil gromadzenia. Poniższe zestawienie ilustruje wielkość księgozbiorów z uwzględnieniem literatury pięknej dla dorosłych i jej procentu w stosunku do całości zbiorów.

	Księgozbiór ogółem	Literatura piękna dla dorosłych	Procent lit. pięknej dla dorosłych
1. Bartoszyce	54.312	22.047	40,0
2. Biskupiec	41.205	15.512	37,6
3. Dobre Miasto	27.093	10.446	38,5
4. Iława	65.276	28.117	43,0
5. Kętrzyn	65.558	24.482	37,3
6. Midzobark	50.136	19.346	38,5
7. Morąg	40.667	15.842	38,9
8. Mrągowo	52.053	23.850	45,8
9. Nidzica	44.021	17.959	40,7
10. Ostróda	71.862	27.199	37,8
11. Szczytno	51.510	19.077	37,0

W/g zaleceń Instytutu Książki i Czytelnictwa w bibliotekach publicznych literatury pięknej dla dorosłych powinno być 40-45% ogółu księgozbioru. W siedmiu badanych placówkach wskaźnik ten kształtuje się poniżej 40%. W jedenastu badanych bibliotekach wypadało średnio 332 książki na 100 mieszkańców i 15 wol. na 1 czytelnika. Zakup na 100 mieszkańców wynosił średnio 19,3 wol. Są to wskaźniki zadowolające. Żadna z badanych bibliotek nie posiadała w swoich zbiorach wszystkich z 296 tytułów zawartych w wykazie.

Najwięcej pozycji posiadały biblioteki: w Szczytnie /280 tytułów/, w Mrągowie /260 tytułów/, w Bartoszycach i Iławie /251 tytułów/, w Kętrzynie /234 tytuły/, w Morągu /232 tytułów/.

Wielu brakujących tytułów nie ma w bibliotekach z powodu trudności z ich zakupem. Niektóre mogły ulec zniszczeniu, gdyż wydano je kilka lub nawet kilkanaście lat temu np. utwory Gombrowicza czy Dreisera. Pomimo braku dramatów zebranych takich pisarzy jak F. Dürrenmatta, A. Millera, E. Ionesco w większości bibliotek znajdują się ich utwory wydane oddzielnie. We wszystkich bibliotekach jest duży wybór pozycji, które są w większości lekturami szkolnymi i placówki posiadają je w dostatecznej liczbie egzemplarzy. Są to m.in.: Kochanowski J. - Odprawa posłów greckich 256 egz., Nałkowska Z. - Medaliony - 215 egz.,

Andrzejewski J. - Popiół i diament - 208 egz., Mickiewicz A.-Dziady - 197 egz., Mickiewicz A.-Pan Tadeusz - 195 egz., Niemcewicz J.U. - Powrót posła - 195, Żeromski S.-Przedwiośnie - 191 egz., Słowacki J.-Kordian - 184 egz., Zapolska G.-Moralność pani Dulskiej - 174 egz., Prus B.-Lalka-165 egz., Krasiński Z.-Nie-boska komedia - 161 egz., Moliere - Skąpiec - 146 egz.; Słowacki J.-Balladyna - 144 egz., Keymont W. - Chiopi - 140 egz., Kochanowski J.-Treny - 138 egz., Kruczkowski L.-Kordian i cham - 136 egz., Shakespeare W.-Hamlet - 125 egz., Balzac H.-Ojciec Goriot - 120 egz.

Badając poczytność poszczególnych tytułów i grup literatur stwierdzono, że największą popularnością cieszą się książki pisarzy amerykańskich i angielskich. Biblioteki posiadają ich stosunkowo duży wybór. 47 tytułów literatury angielskojęzycznej posiadają biblioteki w 1203 egzemplarzach i zanotowały 145.777 wypożyczeń. Średnio więc na 1 książkę przypada 121 wypożyczeń. Są to często pozycje zniszczone poprzez wysoki stopień ich wykorzystania. Na następujących miejscach uplasowały się: literatura słowiańska 30,2 wypożyczeń na 1 wol., lit. włoska - 28,4 wypoż. na 1 wol., lit. francuska - 28,1 wypoż. na 1 wol., lit. narodów ZSRR - 25,3 wypoż. na 1 wol., lit. niemieckojęzyczna - 24,0 wypoż. na 1 wol., lit. antyczna - 23,6 wypoż. na 1 wol., lit. polska - 22,9 wypoż. na 1 wol.

Najbardziej poczytnymi książkami okazały się przeważnie lektury szkolne np.: Andrzejewski J. - Popiół i diament, Borowski T.-Pożegnanie z Marią, Kochanowski J.-Odprawa posłów greckich, Mickiewicz A.-Dziady, Mickiewicz A.-Pan Tadeusz, Nałkowska Z.-Medaliony, Niemcewicz J.U. - Powrót posła, Prus B.-Lalka, Reymont W.-Chiopi, Sienkiewicz H.-Ogniem i mieczem, Potop, Pan Wołodyjowski, Wyspiański S.-Wesele, Żeromski S.-Przedwiośnie.

Z analizy wynika, że stosunkowo mniejszą popularnością cieszą się utwory poetyckie i dramatyczne /nie będące lekturami/ i one mają najmniej wypożyczeń np. z Achmatowa A.-Poezje, Beckett S.-Czekając na Godota, Brodziński K.-Wiesław, Bryll' E.- Rzecz listopadowa, Calderon de la Barca P.-Książę Niezłomny, Cwietajewa M.-Poezje, Górnicki Ł.-Dworzanin, Neruda P.-Poezje, Petrarca F.-Pieśni, Sofokles - Król Edyp.

Reasumując można stwierdzić, że prawie wszystkie biblioteki posiadają poczytne tytuły w zbyt małej ilości egzemplarzy. Wiele poczytnych książek ulega szybkiemu zniszczeniu z powodu dużej ilość-

ci wypożyczeń a przede wszystkim ze względu na usterki techniczne nowości wydawniczych. Często strony wypadają już po pierwszym czytaniu, zła jakość papieru i tektury przyczynia się do skrócenia żywota książek. Wiele do życzenia pozostawia zakup i dobór odpowiednich tytułów. Brak utworów klasycznych wiąże się z brakami na rynku wydawniczym i trudnościami z ich nabyciem. Obowiązkiem bibliotekarzy w takiej sytuacji jest stałe obserwowanie rynku wydawniczego i uzupełnianie braków w księgozbiorach poprzez zakup antykwaryczny i przekazanie niektórych tytułów z małych filii do bibliotek miejskich. W każdej bibliotece dokonującej zakupu powinna znajdować się kartoteka brakujących książek. Niezbędne także jest opracowanie kanonu tytułów, które powinny znaleźć się we wszystkich bibliotekach.

Oprac. Zofia Koprowska

W bibliotekach publiczno-zakładowych Państwowych Gospodarstw Rolnych

Znaczną rolę w upowszechnianiu czytelnictwa w środowisku pracowników Państwowych Gospodarstw Rolnych woj. olsztyńskiego i ich rodzin odgrywają tzw. biblioteki publiczno-zakładowe. Aczkolwiek placówki te funkcjonują w sieci bibliotek publicznych, mają szereg cech odrębnych. Finansowane są z dwóch źródeł: gospodarstwa, na terenie których działają, zapewniają lokal i jego utrzymanie, opłacają też zwykle pracownika i przekazują odpowiedniej bibliotece rejonowej określoną kwotę na zakup książek. Biblioteki publiczne /rejonowe i gminne/ finansują część zakupu książek, zapewniają fachowy nadzór i szkolenie bibliotekarzy. Zakres świadczeń obu stron regulują specjalna umowa. Biblioteki PGR-owskie są silnie związane z macierzystymi gospodarstwami, a szczególnie ich zakładami usług socjalnych. Biblioteki działające w PGR-ach /a szczególnie siedzibach tzw. kombinatów PGR/ obsługują również punkty biblioteczne mieszczące się w zakładach rolnych wchodzących w skład danego gospodarstwa, korzystając przy tym z PGR-owskich środków lokomocji.

Aby przybliżyć czytelnikom "Bibliotekarza" specyfikę i zakres działania bibliotek publiczno-zakładowych publikujemy niżej informa-

cje nadesłane nam przez kierowniczkę bibliotek w Bezedach /gm. Bartoszyce/ i Szestnie /gm. Mrągowo/.

2. Biblioteka Publiczno-Zakładowa w Bezedach
/filia Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bartoszykach/.

Bezedy są miejscowością pegeerowską liczącą 905 mieszkańców. Środowisko tworzą pracownicy Kombinatu Rolnego /robotnicy rolni i specjaliści z zakresu rolnictwa/. Wieś posiada bogato rozbudowane zaplecze socjalne /sklepy, restaurację, hotel robotniczy, przedszkole i żłobek/. Z placówek kulturalnych /poza biblioteką/ należy wymienić Dom Kultury, Klub "Ruch", kino. W sąsiedztwie biblioteki znajduje się 8-klasowa szkoła podstawowa.

Biblioteka Publiczno-Zakładowa w Bezedach /filia MBP w Bartoszykach/ istnieje od 25 stycznia 1956 roku, początkowo jako biblioteka gromadzka, od 1973 jako publiczno-zakładowa. Biblioteka mieściła się w małym lokalu, a jej pracownicy zatrudniani byli w niepełnym wymiarze godzin. Częste zmiany pracowników biblioteki mimo, że od 1967 roku zapewniono pełny etat, nie wpływały pozytywnie na pracę biblioteki w środowisku. Ożywienie jej działalności następuje od 1973 roku, po przejęciu przez PGR, a zwłaszcza po przeniesieniu do nowo wybudowanego budynku, przeznaczonego na Dom Kultury. Obecnie biblioteka zajmuje jedno pomieszczenie /60 m²/, w którym mieści się księgozbiór dla dorosłych, wydzielony jest kąciak z księgozbiorem dla dzieci, czasopisma i kąciak czytelniany /8 miejsc/.

Estetykę lokalu poprawiły nowe, drewniane regały /dla dzieci o zmniejszonej wysokości/, nowa szafa katalogowa /wykonana w miejscowej stolarni/ oraz prace plastyczne - dorobek plenerów malarskich, odbywających się corocznie w Bezedach.

W końcu 1983 roku biblioteka posiadała 10.087 woluminów, w tym 4270 literatury pięknej dla dorosłych, 2726 dla dzieci, 3091 innej. Prowadziła 4 punkty biblioteczne na terenie Kombinatu PGR Bezedy: w Głomnie, Poshuszu, Pierselach i Parkożewie. Ze zbiorów biblioteki w 1983 roku korzystało 460 czytelników, w tym 126 w punktach bibliotecznych. Wypożyczyli oni 19.606 woluminów, w tym 8.638 - literatury pięknej dla dzieci i młodzieży, 8269 - dla dorosłych,

2.699 - innej. Dużą frekwencją cieszy się kącik czytelniany, w którym udostępniono w 1983 r. 767 czytelnikom 1.544 woluminy, i zanotowano 876 udzielonych informacji. W czytelni gromadzi się dość bogaty zestaw czasopism dla dorosłych i dzieci /21 tytułów/, które często wypożyczane są także do domu.

Wskaźniki byłyby jeszcze wyższe, gdyby biblioteka posiadała odrębną czytelnię. W pierwszym półroczu 1984 obserwuje się nieznaczny wzrost wszystkich wskaźników obrazujących czytelnictwo. Decyduje o tym praca biblioteki z czytelnikiem i systematyczny instruktaż w punktach bibliotecznych /wymiany książek dokonuje się przy pomocy środka transportu z PGR/.

Biblioteka ściśle współpracuje z tutejszym Domem Kultury /instruktorami poszczególnych działających w nim kół zainteresowań/, z miejscową szkołą 8-klasową i kadrami z PGR. Organizowane są spotkania autorskie, wieczory bajek dla najmłodszych, wieczory poezji dla młodzieży, a także prowadzone są lekcje biblioteczne, biblioteka bierze udział w konkursach.

Reasumując, można stwierdzić, że biblioteka w Bezedach jest placówką potrzebną i cieszącą się dużym powodzeniem w swoim środowisku.

Helena Siewczyk

3. Biblioteka Publiczno-Zakładowa przy Kombinacie PGR w Szestnie rozpoczęła pracę 1 stycznia 1978 roku. Podstawowym jej zadaniem jest upowszechnianie czytelnictwa na terenie Szestna, a za pośrednictwem punktów bibliotecznych, także wśród rodzin pracowników wszystkich zakładów rolnych wchodzących w skład Kombinatu.

W zasięgu działania biblioteki znajduje się 8 punktów bibliotecznych stałych, zlokalizowanych w zakładach rolnych: Rydułgi, Lembruk, Muntowo, Polska Wieś, Budziszki, Motyst Wielki, Małe Boże, Boże, oraz 1 punkt biblioteczny sezonowy w Środku wypoczynkowym w Trosczykowie k/Mragowa nd jez.Czos. Księgozbiór biblioteki w liczbie 7.949 woluminów /według stanu na dzień 31.XII.1983/ pogrupowany jest następująco: literatura piękna dla dorosłych, literatura piękna dla dzieci, literatura rolnicza, literatura populamo-naukowa, literatura regionalna, literatura podręczna /encyklopedie, słowniki/.

W roku 1983 z usług naszej placówki korzystało ogółem 356 czytelników, w tym 154 w punktach bibliotecznych i 202 w samym Szestnie /ok. 30% ogółu mieszkańców/. Najliczniejszą grupę czytelników /około 60% stanowią dzieci i młodzież szkolna uczęszczająca do szkół: podstawowej w Szestnie oraz średnich w okolicznych miastach - Mrągowie i Kętrzynie. W związku z tym najbardziej czytane w naszej bibliotece są książki dla dzieci /lektury szkolne kl. I-VIII, baśnie i bajki dla najmłodszych/. W środowisku naszym mieszka wiele młodych, wielodzietnych rodzin i dzieci z tych właśnie rodzin /często 3-4 z jednego domu/ korzystają najczęściej z biblioteki.

Doceniając społeczno-wychowawczą i poznawczo-kształcącą rolę książki zawsze - a w społeczności dziecięcej w szczególności - dokładam wszelkich starań, aby każde dziecko mogło w pełni zaspokoić swoje zainteresowania czytelnicze w naszej bibliotece. Nieobojętna jest tu ilość książek, ich tematyka, estetyka wydania, ilustracje, format i trwałość. Następną troską biblioteki jest zaspokojenie potrzeb wynikających ze społeczno-wychowawczej funkcji rodziny w środowisku wiejskim.

Przy Zakładzie Usług Socjalnych naszego Państwowego Gospodarstwa Rolnego w Szestnie działa Komisja Kobiet, która kieruje działalnością 8 Kół Kobiet w terenie. Od roku 1977 działa też KLUB czytelników "PRZYJACIOŃKI". Biblioteka ściśle współpracuje z Klubem i Komisją, udostępniając czytelnikom, a szczególnie czytelniczkom wszelkie publikacje typu poradnikowego. W roku 1979 biblioteka w Szestnie zgłosiła swe uczestnictwo w Klubie Książki dla Rodziny - EWA, zamawiając interesujące i potrzebne pozycje książkowe. Zorganizowano również tzw. "Wędrującą bibliotekę" Klubu Książki dla Rodziny - EWA, która w liczbie 50 pozycji książkowych wędruje po terenowych punktach bibliotecznych, ciesząc się dużą poczytnością.

Z literatury rolniczej korzystają najczęściej: młodzież ucząca się we wszystkich typach szkół średnich oraz pracownicy dokształcający się w szkołach wieczorowych. Biblioteka udostępni wszelkie posiadane pozycje z literatury fachowej zainteresowanym czytelnikom, a jeśli nie posiada szukanej książki - pomaga poprzez kontakt z innymi bibliotekami w Mrągowie. Poza tym z literatury rolniczej korzystają pąsacownicy, którzy uprawiają przydomowe działki warzywne lub hodują króliki, kury, kaczki i gęsi.

Literatura piękna dla dorosłych, dzięki dobremu zaopatrzeniu spełnia w zasadzie wszystkie potrzeby czytelnicze środowiska.

Nasza Biblioteka Publiczno-Zakładowa cieszy się dużą popularnością wśród młodocianych czytelników o czym świadczą liczby; w 1983 r. 356 czytelników wypożyczyło do domu 8.231 woluminów.

Kazimiera Nowaczyk

II. BIBLIOTEKARZE

4. Maria Stepnowska - laureatka z Dźwierzut

W dniu 28 maja b.r., podczas uroczystości Dnia Działacza Kultury w Olsztynie, wręczone zostały doroczne nagrody Wojewody Olsztyńskiego za osiągnięcia twórcze i zasługi w zakresie upowszechnienia kultury. Wśród laureatów nagród znalazła się również Kol. Maria Stepnowska; kierowniczką Gminnej Biblioteki Publicznej w Dźwierzutach.

Pomimo braku formalnych kwalifikacji zawodowych, pani Maria nabyła wiedzę z zakresu bibliotekarstwa i działalności kulturalno-oświatowej poprzez praktyki przywarsztatowe, szkolenia seminaryjne i samokształcenie. Umiejętnie godzi pracę zawodową i społeczną /sprawuje m.in. obowiązki kuratora/ z obowiązkami rodzinnymi. Obydwoje z mężem zadbał o staranne wychowanie swoich córek. Starsza, zamężna, mieszka w Gdańsku, młodsza studiuje w Akademii Medycznej w Lublinie.

Pani Maria urodziła się 7 października 1939 roku we wsi Krzywnołoga Mała w pow. Przasnysz. Zaocznie ukończyła Technikum Rolnicze w Białej Piskiej, już jako kierownik GBP. Z bibliotekarstwem związała się od 1966 r. Do biblioteki przeszła ze stanowiska referenta w Urzędzie Gminy.

Praca w GBP przy jednoosobowej obsadzie, w ciasnym i o niskich temperaturach pomieszczeniu nie była słodka. Nastręczała wiele problemów i kłopotów z obsługą czytelników, a szczególnie z kadrą ciągle rezygnujących z prowadzenia punktów bibliotecznych społeczników. Sytuacja zmieniła się na lepsze dopiero z chwilą, gdy w 1976 roku przyznane zostały bibliotece dogodne, estetyczne pomieszczenia

w Gminnym Ośrodku Kultury. Równocześnie zwiększono o drugą osobę personel biblioteczny, najpierw w wymiarze pół, a z czasem pełnego etatu.

Sieć biblioteczna w gminie - mówi pani Maria - jest pełna, uzupełniona została o brakujące punkty biblioteczne. Oprócz biblioteki, centralnego rozwoju czytelnictwa w gminie, czytelniczą działalność prowadzi dwie filie: w Orzynchach i Rumach, ponadto 22 punkty biblioteczne.

Pani Maria, we współpracy z Urzędem Gminy w Dźwierzutach i biblioteką rejonową w Szczytnie, dba o realizację budżetu bibliotecznego, remonty, zaopatrzenie placówek w opał na zimę. Ze znanstwem problematyki współpracuje na rzecz upowszechnienia kultury i czytelnictwa z Gminnym Ośrodkiem Kultury, szkołami, służbą rolną. Pasją pani Marii Stepnowskiej jest zespołowa działalność kulturalno-oświatowa. Dzięki niej bibliotekarze gminy zdobyli sobie uznanie czytelników i rezonans w województwie.

Osiągano wyniki czytelnictwa w samej bibliotece i na terenie gminy Dźwierzuty są coraz bardziej imponujące. Na 100 mieszkańców przypada tu 351 zgromadzonych książek i 519 wypożyczeń. Z zasobów bibliotecznych korzysta 29% mieszkańców przy przeciętnej wojewódzkiej /dla wsi/ 22,0%. W strukturze wypożyczeń książek do domu dominuje literatura dla dzieci i młodzieży, która stanowi 53,4% ogółu wypożyczeń, przed literaturą dla dorosłych /35,1%/ i popularnonaukową /11,5%/.

Czytelnicy dorośli - informuje pani Maria - poszukują książek głównie z klasyki, chętnie czytają powieści Sienkiewicza, Krasińskiego, domagają się wznowienia książek Dołęgi-Mostowicza. Kobiety rozczuwają się w powieści Thomasa Hardy'ego pt. "Tessie, d'Urberville". Książką sezonu jest powieść erotyczna Olgi Kobyłańskiej p.t. "W nędziale rano ziele zbierała".

Sciągano wyróżnienia dla dorosłych udokumentowane są wieloma dyplomami za osiągnięcia w konkursach czytelniczych. Ich serię uzupełnia dyplom z dedykacją Wojewody Olsztyńskiego: "Dla Biblioteki Publicznej Gminy Dźwierzuty w 35-lecie bibliotek publicznych na Warmii i Mazurach".

W bieżącym roku, 40-lecia PRL, Gminna Biblioteka Publiczna w Dźwierzutach pod kierownictwem pani Marii Stepnowskiej realizuje bogaty atrakcyjny program upowszechnienia czytelnictwa w środowisku.

Systematycznie organizowane są nie tylko ustalone z nauczycielami tematyczne lekcje biblioteczne i błyskawiczne konkursy na znajomość lektur, ale również akcje na większą skalę. Z inicjatywy środowiska kontynuowana jest tradycyjna akcja spotkań z klasami 8-ymi szkoły podstawowej pod hasłem "Poznajemy różne zawody". Rolnicy zainteresowali się wojewódzkim konkursem "Literatura rolnicza pomaga gospodarować". Punkty biblioteczne rywalizują w obsłudze czytelników, biorąc aktywny udział w konkursie "Na najlepszy punkt biblioteczny". Biblioteka i filie przystąpiły do wojewódzkiego współzawodnictwa placówek bibliotecznych. Sprawdzianem znajomości przeczytanych książek i fan-tazji dzieci jest jeszcze jeden, dodatkowy konkurs lokalny p.h. "Gdybym był czarodziejem".

Pani Maria Stepnowska jest pracownikiem sumiennym, zdyscyplinowanym, cenionym. Jest m.in. laureatką takich konkursów, jak: "Bliżej książki współczesnej", "Czytamy o Polsce i świecie współczesnym", "Baśnie i legendy Warmii i Mazur". Poza tradycyjnymi formami pracy, jak spotkania autorskie, prelekcje, wystawy, wycieczki do biblioteki, lekcje biblioteczne, organizuje także kiermasze i loterie książkowe. We współpracy z przedszkolami organizuje uroczyste wprowadzenie do biblioteki 6-latków a we współpracy ze szkołą, uroczyste pasowanie na czytelników uczniów klas pierwszych.

Za osiągnięcia w pracy zawodowej i działalność społeczną została wyróżniona m.in. odznakami: "Zasłużonym dla Warmii i Mazur", "Zasłużony Działacz Kultury", "Zasłużony Działacz Frontu Jedności Narodu".

Henryk Jakubiec

I. POMOCE METODYCZNE, WYTYCZNE, PRZEPISY PRAWNE

5. "Obycie umiła życie"

/Lekcja biblioteczna przeznaczona dla uczniów
klas VI-VIII/

"... a ja powiem śmiało:

Grzeczność nie jest nauką łatwą ani małą.
Niełatwą, bo nie na tym kończy się, jak nogę,
Zręcznie wierzgnąć, z uśmiechem witać lada
go; (...)

Trzeba się długo uczyć, żeby nie zbłądzić
i kamieniu powinna wzdziwość wyrzucić".

/A. Mickiewicz "Pan Tadeusz" ks. I/

Je, dzisiaj nie będzie "Pana Tadeusza", którego fragment usłyszeliście przed chwilą. Spotkaliśmy się po to, aby zdobyć informacje na temat, jak należy zachować się w różnych sytuacjach. Często sprawą trudną staje się dla Was sposób przedstawienia kogoś drugiego, osobie, powitanie, pożegnanie, formy zachowania się przy stole.

Przestrzeganie przyjętych norm dobrego zachowania jest bardzo ważne, formy obyczajowe są obrazem Waszej kultury osobistej i kultury społeczeństwa.

Zmieniają się czasy, zmieniają się ludzie, zmieniają się także obyczaje, na ich miejsce powstają nowe, ale i one wymagają przestrzegania. Są sprawy, o których nie chcecie rozmawiać z rodzicami, ani z nauczycielami, a rozwiązanie ich w grupach Waszych rówieśników jest trudne. Co wtedy robić? W takiej sytuacji może przyjść z pomocą książka lub czasopismo.

Dzisiaj właśnie pragniemy skontaktować się z książkami traktującymi o dobrym wychowaniu i przekonać, że właśnie z nich możecie czerpać nie tylko rzeczowe, ale i bardzo interesujące informacje.

/Tu nastąpi rozdanie kartek z zadaniami i omówienie ćwiczeń./

Zestawy kartek ćwiczebnych

Kartka Nr 1

Co to jest kultura osobista?

- 1/ Przynieś "Słownik Wiedzy Obywatelskiej"
- 2/ Odszukaj hasła: Kultura osobista i savoir vivre
- 3/ Przygotuj się do odpowiedzi na pytania:
a/co to jest kultura osobista?
b/czy określenie savoir vivre jest równoznaczne z pojęciem kultur osobistej

Kartka Nr 2

"Jak witamy się i żegnamy?"

- 1/ Przynieś "Płomyk" nr 7 z r. 1971 i "Płomyk" nr 17 i 20 z r. 1972.
- 2/ Odszukaj i przeczytaj teksty:
Płomyk nr 7/71 str. 211 rubryka "Nie dajmy się zastraszyć".
Płomyk nr 17/72 str. 3 okładki od słów...z zakresu savoir-vivre
Płomyk nr 20/72 str.3 okładki rubryka "Poczta Płomyka" od słów "Kto pierwszy..."
- 3/ Przygotuj się do odpowiedzi na pytania:
a/kto powinien kłaniać się pierwszy?
b/jak należy odpowiadać na ukłon?
c/czy należy uklonić się nauczycielowi, któremu już raz kłanialiśmy się w szkole?

Kartka Nr 3

"Kiedy należy ściągać rękawiczki przy powitaniu i pożegnaniu?"

- 1/ Przynieś "Filipinkę" nr 24 z r. 1973
- 2/ Odszukaj i przeczytaj fragmenty na str. 2 od słów "...imienniczka Ewa" do słów "...też nie zamierzają jej zdjąć".
- 3/ Przygotuj się do odpowiedzi na pytania:
a/czy należy zdejmować rękawiczki przy witaniu się z koleżankami i kolegami?
b/czy należy zdejmować rękawiczki przy witaniu się ze starszymi?

Kartka Nr 4

"Kto kogo powinien przedstawić?"

- 1/ Przynieś książkę J.Kamyczka "Grzeczność na co dzień" /1974/
- 2/ Odszukaj i przeczytaj tekst ze str.7 rozdz. "Zawieramy znajomości".
- 3/ Przygotuj się do zainscenizowania sposobu przedstawiania:
a/ między rówieśnikami /dziewczyna - chłopiec/
b/ między osobami o zróżnicowanym wieku /młodszy - starszy/.

Kartka Nr 5

"Jak należy przeprowadzić rozmowę telefoniczną?"

- 1/ Przynieś książkę I.Gumowskiej "ABC dobrego wychowania" /1962/.
- 2/ Odszukaj i przeczytaj tekst na str. 212 od słów "...a zatem pas ..." do słów "...tutaj Kowalski" na str. 213.
- 3/ Przygotuj się do przeprowadzenia rozmowy telefonicznej z matką koleżanki w celu poinformowania jej o późnym powrocie córki ze szkoły spowodowanym dodatkowymi zajęciami w szkole:
a/ od czego rozpocząć rozmowę telefoniczną?
b/ jak prowadzić rozmowę?
c/ jak zakończyć rozmowę?

Kartka Nr 6

"Jaki powinien być prezent?"

- 1/ Przynieś "Płomyk" nr 23 z r. 1971
- 2/ Odszukaj i przeczytaj tekst ze str. 931 w rozdz. "Nie dajmy się - zastraszyć".
- 3/ Przygotuj się do odpowiedzi na pytania:
a/ czy należy dawać kosztowne prezenty?
b/ czy można dawać prezenty zbićrowe?
c/ czy stosownym prezentem jest książka?

Kartka Nr 7

"Co robić z rękami?"

- 1/ Przynieś książkę J.Kamyczka "Grzeczność na co dzień" /wra 1959/.
- 2/ Odszukaj i przeczytaj tekst ze str. 289 w rozdz. "Problem rąk".

- 3/ Przygotuj się do odpowiedzi na pytania:
- a/ czy w czasie rozmowy z dziewczyną, chłopiec może trzymać ręce w kieszeni?
 - b/ wymień, czego w żadnym wypadku nie należy robić z rękoma.

Kartka Nr 8

"Jak należy poprosić do tańca?"

- 1/ Przynies książkę I.Gumowskiej "ABC dobrego wychowania" /Wwa 1958/ oraz "Piomyk" nr 1 z r. 1970.
- 2/ Odszukaj i przeczytaj tekst z w/w książki ze str. 280 od słów: "najpierw panowie" do słów "...jej na miejsce", oraz ze str. 282 od słów: "...jej na miejsce" do słów "...pod znakiem karnawału".
- 3/ Przygotuj się do zainscenizowania:
 - a/ jak poprosić dziewczynę do tańca?
 - b/ jak poprosić dziewczynę do tańca jeżeli znajduje się w towarzystwie?
 - c/ w jaki sposób partner dziękuje dziewczynie?

Kartka Nr 9

"Jak ubierać się na różne okazje?"

- 1/ Przynies książkę A.Goldnikowej "Obycie umiła życie".
- 2/ Odszukaj i przeczytaj tekst ze str. 54 od słów "...dlatego też prosimy" do str.60 do słów "...do zadzierania nosa".
- 3/ Przygotuj się do zaprezentowania ubioru:
 - a/ na wycieczkę
 - b/ na zabawę
 - c/ na uroczystość szkolną

Kartka Nr 10

"Jak zachować się w teatrze, na koncercie, w kinie?"

- 1/ Przynies książkę T.Garczyński - "Sztuka życia" /Wwa 1960/
- 2/ Odszukaj i przeczytaj tekst na str. 49 od słów "Zanim pójdziemy do teatru" do str. 51, do słów "...nie wolno zamąć im nastroju".
- 3/ Przygotuj się do odpowiedzi na pytania:

- a/ jak należy się ubrać?
- b/ jak należy się zachować?
- c/ jak przechodzić między rzędami zmierzając na swoje miejsce?

Kartka Nr 11

"Czy dziewczyna może iść sama do kawiarni?"

- 1/ Przynies "Filipinkę" nr 23 z r. 1973
- 2/ Odszukaj i przeczytaj fragment na str. 2 od słów "...mieszkałem pod Warszawą..." do słów "...na pewno będziesz się tam czuć lepiej".
- 3/ Przygotuj odpowiedzi na pytania:
 - a/ czy dziewczyna może iść sama do kawiarni?
 - b/ co zrobić, aby nikt nie wziął ciebie za poszukiwaczkę przygód?

Kartka Nr 12

"Jak należy zachować się w kawiarni?"

- 1/ Odszukaj i przynieś książkę I. Gumowskiej - "ABC dobrego wychowania" /Wwa 1958/.
- 2/ Przeczytaj tekst od str. 214-217.
- 3/ Przygotuj się do odpowiedzi na pytania:
 - a/ kiedy można dosiąść się do stolika już zajętego?
 - b/ kto płaci rachunek?

Kartka Nr 13

"Jak należy zachować się przy stole?"

- 1/ Przynies książkę J. Marcinowicza - "Grzeczność ułatwia życie".
- 2/ Odszukaj i przeczytaj tekst na str. 40 od słów "...Jeżeli mamy..." do słów "...krajania chleba".
- 3/ Przygotuj się do odpowiedzi na pytania:
 - a/ jak wygląda prawidłowo nakryty stół?/pokaż przy pomocy rekwizytów/.

Kartka Nr 14

"W zetknięciu z naturą"

- 1/ Przynies książkę I. Gumowskiej - "ABC dobrego wychowania" /1958/
- 2/ Odszukaj i przeczytaj tekst na str. 240 od słów "...na plaży..." do słów "...Nie będą stosowane".

3/ Przygotuj się do odpowiedzi na pytania:

- a/ jak powinno wyglądać miejsce na plaży po naszym pobycie na niej?
- b/ o czym powinno się pamiętać będąc na spacerze w lesie?
- c/ jak należy zachować się zwiedzając zabytki?

/Po omówieniu i rozwiązaniu zadań/.

Szukaliście odpowiedzi na wiele pytań, ale każda grupa korzystała tylko z jednej książki lub czasopisma.

Czasopismami, w których możecie znaleźć odpowiedzi na nurtujące Was pytania, są: "Prómyk" z rubryką "Nie dajcie się zastraszyć" i "Lipinka", w której: "Jak się zachować radzi Ewa".

Książek, których tematem jest dobre wychowanie jest znacznie więcej. Na zakończenie naszego spotkania członkowie Koła Przyjaciół Biblioteki zapoznają Was z tymi książkami.

/krótkie omówienie książek/

Kolega, czy pan? Kawaler i panna- czy Kolega i koleżanka? Jak wyglądamy? Na powyższe pytania oraz dziesiątki innych odpowiada Alina Goldnikowa w książce, którą napisała z myślą o Was. Książka nosi tytuł: "Obycie umiła życie". Autorka dając w niej wiele rad uniknęła tego, czego nie lubicie - moralizatorstwa. Dowcipny tekst ubarwił dodatkowo Zbigniew Lengren satyrycznym rysunkiem.

Książka Jana Kamyczka - "Grzeczność na co dzień" - to bardzo ciekawy poradnik, który zawiera odpowiedzi na wiele listów, jakie czytelnicy skierowali do autora, prosząc o radę lub pomoc. Kamyczek prowadzi Was przez różne sytuacje życiowe, pomaga rozstrzygnąć kwestie sporne, radzi jak się zachować, by nie popełniać gaf. Po omówieniu każdego problemu przytoczone są autentyczne listy czytelników z odpowiedzią autora. Krótko mówiąc "Grzeczność na co dzień" - to książka, o której warto pamiętać.

Następna pozycja Ireny Gumowskiej - "ABC dobrego wychowania" jest książką, na temat której zdążyło powstać wiele powiedzonek w rodzaju: - zająłbyś do "ABC dobrego wychowania" - je tak wytwornie, jakby studiował "ABC dobrego wychowania". Zajrzyjcie do niej, a przekonacie się, że poza ABC książka zawiera znacznie więcej rad i wskazówek. Stosując się do nich na pewno zasłużycie na miso dobrze wychowanych.

T. Garczyński - "Sztuka życia". O książce Garczyńskiego można powiedzieć, że jest ona swobodną, lecz jakże użyteczną gawędą opowiedaną przez człowieka, który wiele czytał, wiele widział, wiele przeżył i przemyślał. Jest to książka o formach zachowań towarzyskich, które jak uczy doświadczenie przyczyniają się do powodzenia w życiu. W książce tej autor przedstawia typowe sytuacje oglądane na ulicy, w domu, w teatrze, kawiarni i na boisku sportowym. Treść książki jest nieco trudniejsza od pozycji już omówionych, ale ze względu na jej wartości spróbujcie pokonać pewne trudności przy czytaniu.

"Grzeczność ułatwia życie". Taki zachęcający tytuł ma książka J. Marianowicza. Karty jej wypełniają mądre i przydatne w życiu rady. Na ostatniej stronie autor tak pisze: /urywek ze str. 154 od słów "czy warto pracować nad sobą" do słów "...lepszego życia"/.

Kończąc dzisiejsze spotkanie dziękujemy Wam za udział i jednocześnie życzymy, by praca nad sobą pozwoliła Wam stać się lepszymi i szczęśliwymi.

BIBLIOGRAFIA

1. "Filipinka" 1973 nr 23 i 24
2. Garczyński T.: Sztuka życia. Ww 1960
3. Goldnikowa A.: Obycie umila życie.
4. Gumowska I.: ABC dobrego wychowania. 1962
5. Gumowska I.: ABC dobrego wychowania. Ww 1958
6. Kamyczek J.: Grzeczność na co dzień. 1974
7. Kamyczek J.: Grzeczność na co dzień. Ww 1959
8. Marianowicz J.: Grzeczność ułatwia życie
9. "Płomyk" 1970 nr 1, 1971 nr 7 i 23, 1972 nr 17 i 20.
10. Słownik Wiedzy Obywatelskiej
11. Słownik wyrazów obcych

Oprac. Ewa Fajęska
MGBP w Działdowie

6. "Słowo się z wolna w brzmieniu przeistacza..."

/wieczór poetycki dla młodzieży poświęcony twórczości
Juliana Tuwima/.

Uwagi metodyczne

13 września 1984 r. obchodzimy 90-tą rocznicę urodzin J. Tuwima. Rocznicą ta jest doskonałą okazją do przybliżenia młodzieży sylwetki tego poety, od innej nieco strony, niż czynią to lektury szkolne.

Wieczór przeznaczony jest dla uczniów ostatnich klas szkół podstawowych i pierwszych klas szkół średnich. Można go zrealizować w dwojaki sposób: odegrać "na żywo" lub uprzednio nagrać, a następnie odtworzyć z taśmy magnetofonowej. Scenariusz przewiduje udział co najmniej 4 wykonawców /pożądane jest, by dwoje z nich stanowili chłopcy/ oraz narratora. Znakomitym urozmaicheniem wieczoru będzie odtworzenie kilku piosenek, powstałych do tekstów Tuwima, z płyt nagranych przez różnych wykonawców, m.in.: Ewa Demarczyk "Grand Valise" "Brillante" i "Przy okrągłym stole" /popularny "Tomaszów"/, Marek Grechuta "Sen złotowłosej dziewczynki", Serży Grunwald "Strofy o późnym lecie", Czesław Niemen "Jeżeli" i "Wspomnienie", Skaldowie "Zawieja".

Posługiwanie się muzyką w celu osiągnięcia pożądanego efektu jest zresztą sprawą dowolną. Można jako podkład do recytacji zastosować ściszoną muzykę fortepianową /np. sonaty fortepianowe Beethovena/, głośniejszą muzykę stosując jako przerywnik, itp.

Wybór oprawy muzycznej, rodzaju scenografii, słowem - nadanie imprezie ostatecznego kształtu zależy będzie od warunków, inwencji oraz możliwości realizatorów.

W scenariuszu wykorzystano wiersze Juliana Tuwima bądź ich fragmenty zamieszczone w tomach: "Julian Tuwim. Poezje wybrane". Warszawa 1977 oraz "Julian Tuwim. Wiersze wybrane". Wrocław 1973. Ponadto posłużono się materiałem zaczerpniętym z następujących opracowań:

- Hutnikiewicz A.: O poezji Tuwima /w tegez/ Portrety i szkice literackie. Toruń 1976.
- Literatura polska 1918-1932. Warszawa 1975.

- Opacki I.: Julian Tuwim. Zadymka /w:/ Liryka polska. Interpretacje. Wrocław 1971, wyd.2.
- Sandauer A.: Julian Tuwim /w tegoż:/ Poeci trzech pokoleń. Warszawa 1966.
- Warneriska M.: Warsztat czarodzieja. Łódź 1975.
- Wspomnienia o Julianie Tuwimie. Warszawa 1963.
- Wyka K.: Rzecz czarnoleska /w tegoż:/ Rzecz wyobraźni. Warszawa 1959.

Wprowadzenie

Julian Tuwim urodził się w Łodzi 13 września 1894 r., zmarł 27 grudnia 1953 r. w Zakopanem. Jest to poeta, z którego twórczością stykamy się od najmłodszych lat. Któż bowiem nie zna takich wierszy, jak "Lokomotywa", "Rzepka" czy "Słoń Trąbalski", stanowiących dziś klasykę literatury dziecięcej.

Działalność pisarska Juliana Tuwima była ogromnie różnorodna. Był więc Tuwim satyrykiem, współzałożycielem kabaretu literackiego "Pikador" oraz współpracownikiem i kierownikiem literackim innych kabaretów warszawskich /m.in. "Qui pro quo"/. Był również znakomitym tłumaczem, który przybliżył nam dzieła literatury rosyjskiej, francuskiej, amerykańskiej i klasycznej. Był zamilowanym bibliofilem i szperaczem, który zgromadził bogaty materiał z dziejów kultury obyczajowej i literackiej. Był wreszcie zagorzałym teatromanem, adaptatorem wielu utworów scenicznych.

Tuwima - poetę znamy przede wszystkim jako czołowego przedstawiciela grupy literackiej "Skamander", autora licznych zbiorów wierszy, takich, jak np. "Czytanie na Boga", "Sokrates tańczący", "Siódma jesień". "Rzecz czarnoleska". Dziełem bohatera naszego dzisiejszego wieczoru jest również groteskowy poemat "Bał w operze" oraz nieukończony poemat liryczno-epicki "Kwiaty polskie".

Dzisiaj poznamy przede wszystkim Tuwima - liryka. Zapraszam do wysłuchania jego pięknych wierszy.

NARRATOR

W "Tkance ziemi" Kazimierza Wierzyńskiego znajduje się wiersz w którym ten znakomity poeta, niegdyś przyjaciel i najbliższy towarzysz drogi twórczej Tuwima, wydobyl jak się zdaje z nieomylną wyuczuciem to, co najistotniejsze w osiągnięciach tego poety a więc

Jego umiłowanie i niezawodną wiedzę słowa:

W naszej polszczyźnie, koniczynie,
Gęsto i ciepło jest od miodu,
Środkiem szumiący Tuwim płynie
Ze swego źródła słoworodu.

Mowa: tam schodzi, z nurtu pije
I cudną garścią w oczy chlusta,
Całuje drżące, nie wie czyje,
Zródliste łzy, źródliste usta.

W świat wymówione, wyszeptane,
Korzienne, złe, rtęciowe, śliczne,
Ach, w jedno szczęście, w jedną ranę
Skupione usta ustawiczne.

I panny schodzą się, i konie
Upały, sny i gnuśne puszcze
I ziemia w tym potoku tonie
I potok w ziemi owej pluszcze.

A on ze środka własnej rzeki
Od źródła szumi do posłowie
I biegnie za nim brzeg daleki
I wiatr kołysze mu sitowia.

NARRATOR

W większości utworów Juliana Tuwima słowo jest czymś więcej niż tylko środkiem przekazu takich czy innych treści lirycznych, stanowi także ich współczynnik. W dorobku poety znajduje się wiele utworów poświęconych językowi, pisaniu, mące tworzenia.

W swoich poszukiwaniach językowych zwrócił się Tuwim do najczystszych źródeł poezji narodowej - do twórczości Kochanowskiego, Norwida, stamtąd czerpiąc najlepsze wzory.

RECYTATOR:

Karmię zgłodniałe ciało
Słowami jak owocami,
Piję jak zimną wodę
Słowa ustami, haustami

Wdycham je jak pogodę,
Gniozę jak listki młode,
Rozcieram zapachami
Słowo jest winem i miodem,
Słowo jest mięsem i chlebem
Słowami oczy wiode
Po ścieżkach gwiazdnych niebem.

/Słowo i ciało/

RECYTATOR

Gdzież mnie do poematów! Ledwo wiersz wykrztuszę,
Z rozdygotanej krtani, drżąc o każde słowo
Trwożąc się czy coś znacysz, o zawodzie mowo,
Dla której dźwięków tajnych żyć i umrzeć miszę.

Znakami czarnej męki, patrząc białe arkusze
Modłę się, płacząc, pionę. Śmierć słyszę nad głową,
Oczy na świat podnoszę - świat patrzy surowo
A ja myślałem przecież, że niebiosa wrzuszę.

/Odpowiedź/

NARRATOR

Był Julian Tuwim niewątpliwie jednym z najbardziej znanych poetów swego czasu. "ażdy z jego poetyckich zbiorów przyjmowany był z uwagą przez publiczność i krytyków, stawał się wydarzeniem artystycznym, wznosił sławę i pozycję poety w literaturze. Mimo to Tuwim swemu rzemiosłu i warsztatowi poświęcał wiele uwagi. Nad doskonaleniem swego słowa pracował bardzo wytrwale i z wielkim zamiłowaniem. Dowodem są jego prace słownikowe, antologie, ciekawostki zbierane stale z pasją zbieracza. W historii naszego języka poetyckiego należy mu się osobny, chwalebny rozdział.

RECYTATOR

Nie wydziwiał i nie bierz mi za złe,
Że w podłowia tego świata wlałem,
Że się ziaren i źródeł dowiercem
Że pobożny jestem Słowowierca.

Ze po mojej ojczyźnie - polszczyźnie
Z różdżką chodzę, wiedzący gdzie bryźnie
Strumień prawdy żywiący i żyzny
Z mojej pięknej ojczyzny polszczyzny.

RECYTATOR:

Jedni wiosną słuchają słowików,
Innym - panny majowa przynęta
Dla mnie - dźwięczą słowicze dziewczęta
W młodych pąkach liściastych słowników
Wieczna młodość w kwitnącej starzyźnie
Z wiosny w wiosnę i młodszą i świeższą,
Oto mój dom: "cztery ściany wiersza
W mojej pięknej ojczyźnie - polszczyźnie.

/Zieleń/.

NARRATOR

Powszechne uznanie wśród czytelników - zdobyły liryki Tuwima o charakterze osobistym. Poważny dział tej poezji stanowią wiersze miłosne, w których wyraża poeta bardzo różnorodne odcienie wzruszeń, niepokojów, nadziei i czułych, młodzieńczych wspomnień.

RECYTATOR

Zadumy moje ciche, zadumy młodej skroni,
Powiedzcie jej, powiedzcie, że nie pamiętam o niej
Powiedzcie jej, powiedzcie, że bardzo tęsknię do niej.
Westchnienie me, westchnienie, popłynięcie tam gdzie ona
Powiedzcie jej, powiedzcie, że nie wiem już kto ona...
... Powiedzcie jej, powiedzcie, że serce z żalu kona.

/Piosenka/

RECYTATOR

Trzeba kochać po majowemu,
Jak najgłupiej i jak najprościej,
Cierpieć, ginąć nie wiedzieć czemu,
Nie dla ciebie, lecz dla miłości.

Zaplątany w zabawę bżową,
Musisz w gąszczu wikłać się różnym
I roztrącać węższą głową
Zgiełk i trzepot wesołej wiosny.

/Trudy majowe/

RECYTATOR

Zakochnemu tak szczęśliwie,
Tak nieszczęśliwie jak ja umiem,
Najlepiej spędzić noc w zadumie
Nad czym? Nad niczym. Ale tkliwie.
Między zachodem a jutrzemką
Wdać się w milczenie, jak w rozmowę,
I powtarzać w myśli - Norwidowe:
"Nic od ciebie nie chcę, śliczna pacienko"...

/Milczą/

RECYTATOR

Moje życie miało imię dziewczęce
Imię jasne jak kowalia pierwsze
Rwane w trawie błyszczącej o świecie
Przez lilijne szopenowe ręce
Tym imieniem, promieniami tkany,
Lśniące liście ledne szeleściły
Bzy majowe, zroszone perliście
Tym imieniem pachniały kochany ...
A gdy niebo z wolna wieczorniało,
Gdy przez wyże wiała cisza polna
W ciepłym wiecie i w jaskółczym świrze,
W każdym drzewie to imię szwiała.
W opalowym mgieł zmierzachowych dymie
Coś rozwiało się obłokiem zwiernym,
Smętkiem rzeźnym duszą rozśpiewało,
Jakże było nam: życiu na imię?

/Imię/

RECYTATOR

Taki to już los mój będzie,
Takie to już miłowanie
Przywitanie, pożegnanie,
Pożegnanie, wspomnianie ...
Oczy twoje widzę wszędzie
Oczy twoje mnie całują,
Z dali, z doli mnie miłują,
Z dali, z doli mnie żałują
Mie przychodzą na wzywanie
Jeno bliższą jak w legendzie,
W dali, w dali, zewsząd, wszędzie
Taki to już los mój będzie
Takie to już miłowanie
Przywitanie...pożegnanie ...

/Los/

NARRATOR

Wiele motywów zbanalizowanych i ogranych w epoce poprzedniej
powraca u Tuwima w nowym, poetyckim kształcie. Dotyczy to między
innymi uczuć miłosnych, które powtarzając się nieodmiennie we
wszystkich czasach - u Tuwima znajdują świeży i oryginalny wyraz
artystyczny. Ukształtował Tuwim nowy typ wypowiedzi lirycznej,
wprowadzając do niej język potoczny.

RECYTATOR

Pani ma bardzo ładne, czerwone usta
Ale zdaje mi się, że są troszeczkę pomalowane
Co za dziw? Wiadomo, że kobieta - to istota pusta...
Puchem marnym, jak mówi poeta ...To przecież znane.
Ale, proszę pani, czy to przeszkadza prawdziwej
miłości?
Pani pozwoli że ją do domu odprowadzę ...
CO? Pani nie zawiera na ulicy znajomości?
Nie rozumiem ...Ja przecież pani nie zawadzę ...

/Colloquium niedzielne na ulicy/

RECYTATOR

Upała się moja tęsknota,
Upała się dziki mój żal,
Że muszę ciebie zobaczyć
A była siota jesienna,
Siota ... " "

/Litość miej! Wyjdź!/
Pod oknami ^{dziwami} twoimi chodziłem

/Rozpaczy koaleczna:/
I z żalu wyłem, jak piest

Bo upała się moja tęsknota

Bo upała się dziki mój żal,

Że muszę ciebie zobaczyć ...

NARRATOR

Z bogatej i różnorodnej spuścizny literackiej Juliana Tuwima wydobyliśmy dzisiaj niektóre tylko wątki. Zachęcamy do sięgnięcia po tę twórczość, o której po latach pisał inny przyjaciel, Antoni Słonimski: "Nareszcie zjawiał się poeta, który oparł się tyranii wielkich słów i wielkich spraw i mówił urzekająco i pięknie o rzeczach dnia codziennego, trafiał do serc ludzi prostych".

Oprac. Krystyna Bartoszewicz-Zykubek

7. Fotografiamy w zbiorach Wojewódzkiej Biblioteki
Publicznej w Olsztynie

Przedstawiamy zestawienie tematyczne FOTOGRAFOW - z prośbą o ich wykorzystywanie w pracy z czytelnikiem. Fotografiamy można wypożyczać na okres 3 tygodni w Dziale Zbiorów Specjalnych Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie, ul. Jagiellońska 33 /bezpośrednio lub na zapotrzebowanie korespondencyjne/.

ARRASY

1. Skarby narodowe powróciły do kraju. W-wa 1964 20 fotografii czarno-białych.

BITWY

1. Malarstwo batalistyczne. W-wa 1976 , 40 fot. cz.-b
2. Wiedeńska odsiecz. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.
3. Wielkie bitwy Polaków /1939-1944/. W-wa 1984 18 fot. cz.-b.

BLISKI WSCHÓD

1. Konflikt blisko-wschodni. W-wa 1970 20 fot. cz.-b.

BRONIEWSKI Władysław, 1897-1962. W-wa 1967 20 fot. cz.-b.

CHOPIN Fryderyk. 1810-1849. W-wa 1970 20 fot. cz.-b; 1983 18 fot. cz.-b.

CURIE-SKŁODOWSKA Maria

1. Maria Curie-Skłodowska. 1867-1934. W-wa 1967 20 fot. cz.-b.
2. Laureaci Nagrody Nobla. W-wa 1982

CZECHOSŁOWACJA

1. Czechosłowacja. W-wa 1977 20 fot. cz.-b.

DABROWSKA Maria. - W-wa 1982 18 fot. cz.-b.

22 LIPCA

1. 22 Lipca. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.
2. 22 Lipca. W-wa 1982 13 fot. cz.-b

DZIERŻYŃSKI Feliks. 1877-1926. W-wa 1972 22 fot. cz.-b.

GAŁCZYŃSKI Konstanty Jldelfons. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.

GORY

1. Góry polskie. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.
2. GóPR ostrzeża. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.

HOBBY

1. Ludzie z pasją - hobbyści. W-wa 1978 20 fot. cz.-b.

IWASZKIEWICZ Jarosław. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.

JAN PAWEŁ II

1. Podróże Jana Pawła II. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.

KONOPNICKA Maria. Życie i twórczość. W-wa 1976 18 fot. cz.-b.

KOPERNIK Mikołaj

1. Mikołaj Kopernik. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.
2. Mikołaj Kopernik. W-wa 1977 10 fot. cz.-b.
3. Mikołaj Kopernik. 1473-1543. W-wa 1974 20 fot. cz.-b.

KOSMOS

1. 5 lat czasu w kosmosie. 12-IV-1961 - 12-IX-1966. W-wa 1966 20 fot. cz.-b.

KOSCIUSKO Tadeusz. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.

KRÓLOWIE POLSCY

1. Poczest wielkich królów polskich. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.

KULTURA

1. Pomniki świadectwa historii i kultury. W-wa 1978 20 fot. cz.-b.

LENIN Włodzimierz Iljicz. W-wa 1969. 20 fot. cz.-b.

LIGA OBRONY KRAJU

1. Liga Obrony Kraju. W-wa 1982 13 fot. cz.-b.

LOTNICTWO

1. Wybitni lotnicy polscy. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.

LUDOBOJSTWO

1. Nigdy więcej Oświęcimia. W-wa 1965 20 fot. cz.-b.

MATEJKO Jan. 1838-1893. W-wa 1968 20 fot. cz.-b.

MIASTA POLSKIE

1. Oblicza polskich miasteczek. Warszawa 1983 14 fot. cz.-b:
Bolesławiec, Chełm, Czerwińsk, Kazimierz, Kłodzko, Limanowa,
Łagów, Otmuchów, Przeworsk, Racibórz, Szczytno, Trzebiatów.

MICKIEWICZ Adam

1. Mickiewicz Adam. W-wa 1982 14 fot. cz.-b.
2. Adam Mickiewicz. 1798 -1855. W-wa 1964 20 fot. cz.-b.

MONIUSZKO Stanisław. W-wa 1969 21 fot. cz.-b.

MUZYKA

1. Teka kompozytorów. Portrety najwybitniejszych twórców od XVI
wieku do współczesnych. W-wa 1950 48 fot. cz.-b.

NAGRODA NOBLA

1. Polscy laureaci Nagrody Nobla. W-wa 1982 14 fot. cz.b.:Czesław
Miłosz, Bolesław Prus, Henryk Sienkiewicz, Maria Curie-Skłodow-
ska, Władysław Stanisław Reymont.

NAŁKOWSKA Zofia. W-wa 1982 18 fot. cz.-b.

NAUKA

1. Z galaktyk ku antymaterii. Radziecka myśl naukowa i techniczna.
W-wa 1972 20 fot. cz.-b.

OPERA

1. Wielcy śpiewacy operowi. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.

ORGANIZACJA NARODÓW ZJEDNOCZONYCH

1. ONZ - dzisiaj. W-wa 1982 18 fot. cz.-b.

1 MAJA

1. 1 Maja. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.

PISARZE POLSCY

1. Polscy pisarze i uczeni. W-wa 1976 Cz.1-3. Fot. 40 cz.-b.
2. Współcześni pisarze polscy. W-wa 1974 20 fot. cz.-b

PISARZE RADZIECCY

1. Pisarze radzieccy i rosyjscy. W-wa b.r. 12 fot. cz.-b.

PISARZE ROSYJSCY

1. Pisarze rosyjscy i radzieccy. W-wa b.r. 12 fot. cz.-b.

PODROŻNICTWO

1. Wielcy podróżnicy polscy. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.

POLSKA

1. Dorobek Polski Ludowej. 1944-1979. W-wa 1979 20 fot. cz.-b.
2. Nasze osiągnięcia. W-wa 1973 20 fot. cz.-b.
3. 60 lat Polski niepodległej. W-wa 1979 20 fot. cz.-b.

POMNIKI

1. Pomniki - świadectwo historii i kultury. W-wa 1978 20 fot. cz.-b.

POWSTANIA

1. Powstanie Śląskie. 1919-1921. W-wa 1976 10 fot. cz.-b.
2. 100-lecie Powstania Styczniowego. W-wa 1969 20 fot. cz.-b.

PRUS Bolesław . 1847-1912. W-wa 1967 20 fot. cz.-b.

PRZYRODA

1. Pomniki przyrody. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.

PRZYWÓDCY

Przywódcy i działacze. W-wa 1979. 20 fot. cz.-b.: Bolesław Bierut, Jarosław Łąbrowski, Feliks Dzierżyński, Małgorzata Fornalska, Marcin Kasprzak, Maria Koszutska, Tadeusz Kościuszko, Jan Krasicki, Julian Leński, Oskar Lange, Róża Luksemburg, Julian Marchlewski, Marcell Nowotko, Stefan Okrzeja, Karol Świerczewski, Adolf Warski, Wanda Wasilewska, Aleksander Zawadzki, Ludwik Waryński, Paweł Finder.

REYMONT Władysław Stanisław. W-wa 1962 18 fot. cz.-b.

ROCK

1. Zespoły rockowe. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.

RUCH LUDOWY

1. Tradycje ruchu ludowego w Polsce. W-wa 1982 13 fot. cz.-b.

RUCH ROBOTNICZY

1. 100-lecie polskiego ruchu robotniczego. W-wa 1982 13 fot. cz.-b.

SIENKIEWICZ Henryk

1. Henryk Sienkiewicz. W-wa 1982 13 fot. cz.-b.
2. Henryk Sienkiewicz. 1846-1916. W-wa 1966 20 fot. cz.-b.

SIKORSKI Władysław

1. Generał Władysław Sikorski. W-wa 1982 14 fot. cz.-b.

SŁOWACKI Juliusz

1. Juliusz Słowacki. W-wa 1982 20 fot. cz.-b.
2. Juliusz Słowacki. 1809-1849. W-wa 1969 20 fot. cz.-b.

SOCJALISTYCZNY ZWIĄZEK STUDENTÓW POLSKICH

1. Studenci i ich organizacja. W-wa 1977 20 fot. cz.-b.

SFORT

1. Najlepsi sportowcy. 1981 r. W-wa 1982 15 fot. cz.-b.
2. Najlepsi sportowcy 1982. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.

STALINGRAD. W-wa 1983 18 cz.-b.

SZYMANOWSKI Karol. 1882-1937. W-wa 1982 13 fot. cz.-b.

TEATR

1. Aktorzy scen polskich. W-wa 1982 13 fot. cz.-b.
2. 200 lat sceny polskiej. W-wa 1965 20 fot. cz.-b.

UCZENI

1. Polscy pisarze i uczeni. Cz.1-3. W-wa 1976 40 fot. cz.-b.

WARSZAWA

1. Warszawa z lotu ptaka. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.
2. Zamek królewski dawniej i dziś. W-wa 1983 16 fot. cz.-b.
3. Zamek królewski w Warszawie. W-wa 1978 20 fot. cz.-b.
4. Warszawa XVIII-XIX wieku. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.

WIENSKA ODSEK

1. 300-lecie odsieczy wiedeńskiej. W-wa 1982 18 fot. cz.-b.
2. Wiedeńska odsiecz. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.

WIELKA SOCJALISTYCZNA REWOLUCJA PAŹDZIERNIKOWA

1. Wielka socjalistyczna Rewolucja Październikowa. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.

WITOS Wincenty. W-wa 1982 13 fot. cz.-b.

WOJSKO

1. Ludowe wojsko polskie. w służbie narodu. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.
2. Wojsko polskie. W-wa 1973 19 fot. cz.-b.

WYSPIAŃSKI Stanisław

1. Stanisław Wyspiański. 1869-1907. W-wa 1968 20 fot. cz.-b
2. Malarstwo Wyspiańskiego. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.

ZABYTKI

1. Ołtarz Wita Stwosza. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.
2. Zamek Królewski w Warszawie. W-wa 1982 18 fot. cz.-b.
3. Zamek Królewski dawniej i dziś. W-wa 1983 16 fot. cz.-b.
4. Zamek Królewski w Warszawie. W-wa 1978 20 fot. cz.-b.
5. Warszawa XVIII-XIX wieku. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.

ZWIERZĘTA

1. Nasze zwierzęta chronione. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.
2. Zwierzęta pod ochroną. W-wa 1973 20 fot. cz.-b.

ŻEGLARSTWO

1. Wybitni żeglarze polscy. W-wa 1983 18 fot. cz.-b.

ŻEROMSKI Stefan

1. Stefan Żeromski. W-wa 1982 13 fot. cz.-b.
2. Stefan Żeromski. W-wa 1970 20 fot. cz.-b.
3. Stefan Żeromski. 1864-1925. W-wa 1964 19 fot. cz.-b.

Oprac. Sabina Siemaszko

8. Nasi przyjaciele?

Wśród listopadowych rocznic wymieniamy w niniejszym numerze 120 rocznicę powstania Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami. Nie robimy tego po to, by zachęcić do uczczenia jeszcze jednego jubileuszu i to mało znanej organizacji /nie wymieniają jej najbardziej obszerne polskie encyklopedie/. Sądzymy natomiast, że jest to okazja, a może nawet tylko pretekst, do przypomnienia idei, do której ludzkość dorastała przez wieki. Wiadomo, że człowiek jest winien wyginięcia lub zanikania wielu gatunków zwierząt, że dla zaspokojenia swoich namiętności nie liczy się ani z cierpieniem zadawanym zwierzętom ani z prawami natury. Za kaprysy mody oddało życie - tylko w r. 1978 - 50 tys. leopardów, 30 tys. panter, 180 tys. małych fok z Grenlandii i 250 mln. norek. W nielegalnym handlu dziki zwierzętami ludzie interesu mają zysk trzy razy większy niż ich bezwzględni koledzy w światowym handlu "śmiercią" - narkotykami. Niezliczone zwierzęta oddały życie, poprzedzone wieloma cierpieniami, na jej. ołtarzu nauki. Nauka nie zna podobno sentymentów, wszędzie dzieje się dla dobra ludzkości. Biolog - badacz sposobu się do pracy poznawczej wygaszając wszelkie źródła uczuciowych związków z przyrodą. Dlatego też nie dziwią fakty cytowane przez prasę w 1977 roku, kiedy to dyskutowano nad antyhumanitarnymi metodami stosowanymi w placówkach badawczych. Było to zresztą przedmiotem raportu Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami.

W 30 lat po uchwaleniu Deklaracji Praw Człowieka doczekały podobnego aktu zwierzęta. W roku 1978 ogłoszono Deklarację Praw Zwierząt UNESCO, która głosi m.in.: "Wszystkie zwierzęta rodzą się równe wobec życia i mają takie same prawa egzystencji". Każde zwierzę ma prawo do poszanowania. Człowiek jako należący do świata zwierzęcego nie może eksterminować innych zwierząt ani eksploatować się gwałcąc to prawo".

Deklaracja potępia złe traktowanie zwierząt, akty okrucieństwa, niehumanitarne metody doświadczalne, wyniszczanie dzikich zwierząt. W tymże roku 1978 - ogłoszonym Rokiem Praw dla Zwierząt - 64 kraje podpisały w Waszyngtonie konwencję, w której zobowiązują się do zakazu importu i eksportu ok. 400 gatunków wymierających zwierząt.

Każde zwierzę to element przyrody, która wyznaczyła mu określoną

rolę, umieściła jako ogniwo w łańcuchu zależności /przypomnijmy "Ptaszka ugupu" Mrożka/. My - ludzie - to też tylko zależne od innych ogniwo. A więc bez przesady z tym bezwzględny panowaniem.

A cóż z tego wszystkiego wynika dla bibliotekarza? Jeżeli nie czuje sprawy, to nic. Jeżeli jednak chce wziąć udział w pracy nad przebudową świadomości ludzi, że tak uczenie powiemy, to ma wiele szans. Młodego czytelnika, którego cechuje naturalne zainteresowanie zwierzętami, można świadomie prowadzić przez świat lektur. Tyle pięknych opowieści o zwierzętach ciekawych serii przyrodniczych artykułów w prasie młodzieżowej i "dorosłej". Tylko chcieć.

J.J.

9. Wybór przepisów prawnych dotyczących bibliotek
i spraw pracowniczych opublikowanych w okresie:
1 IV - 30 VI 1984 r.

1. Rozporządzenie Ministra Nauki Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 9 kwietnia 1984 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie studiów doktoranckich /Dz.U. Nr 24, poz. 123/ - podwyższone stały stawki stypendium pobieranego w okresie odbywania studiów.
2. Rozporządzenie RM z dnia 13 IV 1984 r. w sprawie zasad organizacji i funkcjonowania urzędów terenowych organów administracji państwowej i inne przepisy wykonawcze do ustawy o systemie rad narodowych /Dz.U. Nr 25, poz. 124 i następn./.
3. Rozporządzenie RM z dnia 31 V 1984 r. w sprawie listy związków zawodowych i innych organizacji których przedstawiciele wchodzi w skład Rady do Spraw Cen /Dz.U. Nr 31, poz. 164/.
4. OBWIESZCZENIE Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 VI 1984 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 10 IV 1974 o ewidencji ludności i dowodach osobistych /Dz.U. Nr 32, poz. 174/.
5. ROZPORZĄDZENIE RM z dnia 19 VI 1984 r. w sprawie dokumentów stwierdzających tożsamość /Dz.U. Nr 32, poz. 175/.

6. Rozporządzenie MSM z dnia 28 VI 1984 r. w sprawie wykonywania obowiązku meldunkowego ... /Dz.U. Nr 32, poz. 176/.
7. Zarządzenie Ministra Komunikacji z 25 V 1981 r. zmieniające zarządzenie w sprawie używania pojazdów samochodowych do celów służbowych /Monitor Polski Nr 13, poz. 98/.

Oprac. Barbara Piotrowska

IV. ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

10. Z cyklu: "Edukacja kulturalna dzieci i młodzieży".

Muzyka

Pierwsze kroki w świecie muzyki

1. JANKOWSKI Bogdan M.: O muzyce i muzykach. W-wa: IW CRZZ 1973, 232 s.
Wprowadzenie w świat muzyki. Koncerty, instrumenty, terminy - przystępna prezentacja.
2. KOMOROWSKA Małgorzata: Spotkania z płytą. W-wa: COMUK 1974, 225 s. bibliogr.
Przewodnik po muzyce i płytach dla początkujących melomanów.
3. KOMOROWSKA Małgorzata: Zaproszenie do muzyki. W-wa: PZWS 1973, 243 s.
Gawędy o muzyce polskiej i o głównych nurtach muzyki europejskiej adresowane do dzieci i młodzieży.
4. LETOWSKI Janusz: Magia czarnego krążka. ABC kolekcjonera płyt. Kraków PWM 1981, 401 s.
Zbiór wstępnych wiadomości niezbętnych dla kolekcjonerów płyt /wynalazcy i producenci związani z płytami, mistrzowie klawiatury, słynni skrzypkowie, wokaliści, opera na płytach, najpiękniejsze płyty/.

5. PANKOWIE Irma i Waclaw: Relaks z muzyką. W-wa: IW Zw.Zaw.1983, 239 s., bibliogr.

Książka "dla tych wszystkich, którzy z muzyką spotkali się po raz pierwszy i mają ochotę na dalsze z nią kontakty" /ze wstępu/. Oprócz tekstu zasadniczego zawiera omówienie form i gatunków muzycznych, instrumentów, zespołów, terminów, obszerny zestaw książek o muzyce i muzykach.

6. RUDZIŃSKI Witold: O muzyce przy głośnikach. Nauka słuchania muzyki. Kraków: PWM 1975, 607 s.

Vademecum słuchacza muzyki - książka dla samouków. Przystępny komentarz do domowych koncertów /z płyt, taśm, radia/.

7. STOKOWSKA Magdalena: Kto? Co? o muzyce i muzykach. Ciekawostki, wiersze, wypowiedzi, anegdoty. W-wa: PZWS 1971, 346 s.

8. WALDORF Jerzy: Sekrety Polihymni. W-wa: "Iskry" 1967, 296 s.

Książka znanego krytyka muzycznego przedstawiająca w formie gawęd historię muzyki i jej kulisy.

Wydawnictwa encyklopedyczne-słownikowe

9. CEGIELLA Janusz: Przeboje mistrzów. W-wa: Wydaw. RiT 1981, 348 s.

Prezentacja 90 najpopularniejszych utworów wykonywanych w salach koncertowych i radiu. Informacje wg schematu: biogram kompozytora, ciekawostki związane z powstaniem utworu, omówienie kompozycji.

10. CHYLINSKA Teresa, HARASCHIN Stanisław, SCHAFFER Bogusław: Przewodnik koncertowy. Wyd.3 przejrz. i poszerz. Kraków: PWM 1980, 1071 s.

11. HABELA Jerzy: Słowniczek muzyczny. Wyd.8 zmien. i poszerz. Kraków: PWM, 223 s.

Biblioteka Słuchacza Koncertowego.

Ok. 2000 haseł z zakresu terminologii muzycznej /teoria, notacja, historia, instrumenty/.

12. HANUSZEWSKA Mieczysława: 1000 kompozytorów. Wyd.4 przejrz. Kraków: PWM 1974, 163 s.

Biblioteka Słuchacza Koncertowego.

13. KANSKI Józef: Mistrzowie sceny operowej. Kraków: PWM 1974.
Okolo 200 sylwetek najwybitniejszych śpiewaków operowych z całego świata.
14. KANSKI Józef: Przewodnik operowy. Wyd. 4. Kraków: PWM 1978, 562 s.
Streszczenie librett i krótkie omówienie najczęściej u nas grywanych oper kompozytorów polskich i obcych.
15. KYDRYŃSKI Lucjan: Przewodnik operetkowy. Wodewil, operetka, musical. Kraków: PWM 1977, 767 s.
Omówienie okolo 150 najsłynniejszych operetek. Streszczenia librett, słynniejsze wykonania.
16. MAŁA encyklopedia muzyki. Aut. Krzysztof Biegański i in.
Wyd. 3. W-wa: PWN 1981, 1278 s. /
17. STROMENGER Karol: Iskier przewodnik operowy. Wyd. 3. W-wa: "Iskry" 1976, 564 s.
18. WASCHKO Roman: Przewodnik "Iskier": muzyka jazzowa i rozrywkowa.
W-wa: "Iskry" 1970, 369 s.
Pierwszy polski leksykon jazzowo-popowy. W książce głównie informacje typu biograficznego.

Z historii muzyki

19. DZIEJE muzyki polskiej w zarysie. Pod red. Tadeusza Ochlewskiego.
W-wa: "Interpress" 1977, 182 s., bibliogr.
20. ERHARDT Ludwik: Muzyka w Polsce. W-wa: "Interpress" 1974, 172 s.
21. MUZYKA polska. Informator. Aut. K. Biegański i in. Red. S. Słodziński. Kraków: 1967, 506 s.
22. REISS Józef Władysław: Mała historia muzyki. Wyd. 5. Kraków: PWM 1979, 255 s.

Muzyka młodzieżowa i rozrywkowa

23. GARZTECKI Marek: Od Presleya do Santany. Kraków: PWM 1978, 304 s.

24. GASZYŃSKI Marek: Muzyka, którą lubię. W-wa KAW 1980, 210 s.
Książka popularnego prezentera radiowego omawiająca początki i rozwój tzw. muzyki młodzieżowej. Dużo ciekawostek.
25. JANKOWSKI Bogdan M.: O muzyce rozrywkowej. W-wa: COMUK 1976, 222 s.
Zbiór wywiadów z przedstawicielami polskiej muzyki rozrykowej.
26. PANEK Wacław, TERPIŁOWSKI Lech: Piosenka polska. W-wa: KAW 1978, 128 s.
Historia pieśni i piosenek polskich.

Oprac. Jolanta Juram

14. Stefan Żeromski /14 X 1864 - 20 XI 1925/
/Wybór materiałów w 120 rocznicę urodzin/.

Oprac. ogólne /wyd.zwane/

- ASZTELOWICZ Stanisław, ETLE Stanisław: Stefan Żeromski. Kalendarz życia i twórczości. Kraków: Wydaw. Literackie 1961, 570 s. portr., l., bibliogr.
- ADZIELA Jerzy: Stefan Żeromski. 1864-1925. Poradnik bibliograficzny. W-wa: B-ka Narodowa 1964, 62 s.
- 0 -----
- ADAMCZYK Zdzisław Jerzy: Żeromski. Z dziejów recepcji twórczości 1895-1964. Wybór tekstów i wstęp... W-wa: PWN 1975, 460 s.
- BOROWY Wacław: O ŻEROMSKIM. Rozprawy i szkice. W-wa: PIW 1960, 318 s.
- BRUN Julian: Stepana Żeromskiego tragedia pomyłek. W-wa: KiW 1958.

4. CZACHOWSKI Kazimierz: Stefan Żeromski. W: Czachowski K.: Obraz współczesnej literatury polskiej 1894-1933. T.II. Lwów: PMKS 1934 s. 188-233.
5. EILE Stanisław: Legenda Żeromskiego. Recepcja twórczości pisarza w latach 1892-1926. Kraków: Wydaw. Literackie 1963, 343 s.
6. HUTNIKIEWICZ Artur: Stefan Żeromski. W-wa: Wiedza Powsz. 1970, 243 s.
7. HUTNIKIEWICZ Artur: Stefan Żeromski. W: Literatura Okresu Młodej Polski. T.III. Kraków: Wydaw. Literackie 1973 s. 7-45, bibliogr.
8. HUTNIKIEWICZ Artur: Osobowość Żeromskiego. W: Hutnikiewicz A.: Portrety i szkice literackie. W-wa: PWN 1976 s. 57-69.
9. HUTNIKIEWICZ Artur: Problematyka form kompozycyjnych w sztuce pisarskiej Żeromskiego. W: Hutnikiewicz A.: Portrety i szkice literackie. W-wa: PWN 1976 s. 70-89.
10. JAKUBOWSKI Jan Zygmunt: Stefan Żeromski. Wyd. 2. W-wa: WSiP 1975 408 s. B-ka Polonistyki.
11. JAKUBOWSKI Jan Zygmunt: Nowe spotkania z Żeromskim. Studia, szkice, polemiki. W-wa: PIW 1967, 288 s.
12. JAKUBOWSKI Jan Zygmunt: Tradycja Żeromskiego. W: Jakubowski J.Z. Dokąd, ale i skąd idziemy. W-wa: MON 1977 s. 42-65.
13. JANASZEK-IVANICKOVA Halina: Świat jako zadanie inteligencji. Studium o Stefanie Żeromskim. W-wa: PIW 1971, 256 s.
14. KADZIĘŁA Jerzy: Młodość Stefana Żeromskiego. W-wa: PIW 1976, 612 s.
15. KRZYŻANOWSKI Julian: Stefan Żeromski i powieść społeczna. W: Krzyżanowski J.: Neoromantyzm polski 1890-1918. Wrocław: Ossolineum 1971 s. 223-250.
16. KUCHARSKI Jan: Twórczość Stefana Żeromskiego w latach 1882-1895. Dzienniki, opowiadania, nowele. Wrocław: Ossolineum 1974, 252 s.

17. KULCZYCKA-SALONI Janina: Pozytywizm i Żeromski. W-wa: PWN 1977, 164 s.
18. MACIAG Włodzimierz: Żeromski - opowieść o wierności. Wyd.3. Katowice: Śląsk 1972, 470 s.
19. MARKIEWICZ Henryk: O twórczości Żeromskiego-rozważania rocznicowe. W:Markiewicz H.: Przekroje i zblżenia. W-wa: PIW 1967 s.265-281.
20. MARKIEWICZ Henryk: Spojrzenie na Żeromskiego. W:Markiewicz H.: Tradycje i rewizje. Kraków: Wydaw.Literackie 1957 s.249-300.
21. MARKIEWICZ Henryk: W kręgu Żeromskiego. Rozprawy i szkice historyczno-literackie. W-wa. PIW 1977, 252 s.
22. MORKKOWICZ-OLCZAKOWA Hanna: O Stefanie Żeromskim. Ze wspomnień i dokumentów. W-wa: PIW 1964, 451 s.
23. PEKAŁA Bolesław : Realia i anomalie dramatopisarstwa. W:Pekała B.: Żeromskiego Polska w dniach wolności /czyli o utworach z lat 1918-1925/. Bydgoszcz: WSP 1982, s.122-144.
24. PEKAŁA Bolesław: Żeromskiego Polska w dniach wolności /czyli o utworach z lat 1918-1925/. Bydgoszcz: WSP 1982, 220 s.
25. PIECHAL Marian: Skamander i Żeromski. W:Piechal M.: Żywe źródła. W-wa: ISW 1972 s.310-330.
26. SOWINSKI Adolf: Lata szkolne. Opowieść o Stefanie Żeromskim. Wyd.2 W-wa: PIW 1956, 393 s.
27. STEFAN Żeromski. W pięćdziesiątą rocznicę śmierci. Studia i szkice. Red. Stefan Goliński. W-wa: Czytelnik 1977, 436 s.
28. SZYNDLER Bartłomiej: Bibliotekarska służba Stefana Żeromskiego. Wrocław: Ossolineum 1977, 191 s. Książki o Książce.
29. TABORSKI Roman: O dramaturgii Stefana Żeromskiego. W:ŻEROMSKI i Reymont. Red. nauk. Jan Detko. W-wa: PWN 1978 s.92-108.
30. WARNEŃSKA Monika: Róża na wietrze. Opowieść o Stefanie Żeromskim. Lublin: Wydaw.Lubelskie 1979, 368 s.

31. WNUK Włodzimierz: Żeromski na Podhalu. W: Wnuk W.: Moje Podhale Ku Tatrom. W-wa: PAX 1976 s.190-237.
32. WSPOMNIENIA o Stefanie Żeromskim. /Zebrał, oprac. i przypisami opatrzył Stanisław Elle. /W-wa: Czytelnik 1961, 427 s.
33. WYKA Kazimierz: Główne etapy twórczości Żeromskiego. W: Wyka K. Szkice literackie i artystyczne. T.1. Kraków: Wydaw. Literackie 1956 s.191-213.

34. tamże:

WYKA Kazimierz: Żeromski jako pisarz historyczny s.214-330.

35. ZIELIŃSKI Andrzej: Pod urokiem Italii. /o Stefanie Żeromskim/. W-wa: PWN 1973, 257 s.

36. ŻEROMSKI w dzisiejszej szkole. Słowo wstępne Jan Zygmunt Jakubowski. W-wa: PZWS 1964, 222 s.

Oprac. ogólne /artykuły/

37. BUREK Tomasz: Rozdarta świadomość czyli o Żeromskim. Twórczość 1975 nr 11 s.74-84.
38. DETKO Jan: Stefan Żeromski - pisarz, moralista, społecznik. Nowa Droga 1975 nr 11 s.42-47.
39. KĄCZYŃSKI Antoni: Jak umierał Stefan Żeromski. Życie Lit. 1977 nr.43 s.1, 10, 11.
40. KASZYŃSKI Stanisław: Pasje teatralne młodego Żeromskiego. Sca 1976 nr 3 s.12-17, 11.
41. KAWYN Stefan: Stefan Żeromski i Edward Abramowski. Materiały. Pr.Polonist. 1969 s.211-222
42. KIJOWSKI Andrzej: Tango profesora Przełęckiego. Dramaty. Dziennik 1965 nr 11 s.88-94.
43. MACIĄG Włodzimierz: Wśród tajemnic Żeromskiego. Życie Lit. 1977 nr 38 s.1, 15.
Ich ulubione postaci.

44. MACIĄG Włodzimierz: Żeromski. Charakterystyka twórczości. Życie Lit. 1975 nr 47 s.1,5,11.
45. NAWROCKI Witold: Stefana Żeromskiego nadzieje i rozczarowania. Życie Lit. 1978 nr 46 s.9,11.
46. RAWITA-GAWROŃSKI Franciszek: Żeromski pod Giewontem. Kontrasty 1980 nr 4 s.34-37,11.
47. SŁODKOWSKI Władysław: Stefan Żeromski - bibliotekarz i miłośnik książki. Prz.Bibliot. 1954 z.4 s.222-226.
48. WACHOWICZ Barbara: "Pan Żeromski w kinematografii". Film 1975 nr 46 s.14-17.
Przedwojenne ekranizacje książek Żeromskiego.
49. TREUGUTT Stefan: Stefan Żeromski - pisarz dramatyczny. Teatr 1978 nr 10 s.17-19, /2/ nr 11 s.17-18,11.
Oprac. szczegółowe
50. ADAMCZEWSKI Stanisław : Sztuka pisarska Żeromskiego. Kraków: Wydaw. M.Kot 1949, 447 s.
51. ADAMCZEWSKI Stanisław: Styl i język Żeromskiego. W:ZAGADNIENIA kultury współczesnej. W-wa: PZWS 1972 s.298-305.
52. CYBIENKO Helena: Stefan Żeromski w Rosji. W:Żeromski i Reymont. Red. nauk. Jan Detko. W-wa: PWN 1978 s.185-208.
53. DETKO Jan: Temat wielkiego miasta w twórczości Żeromskiego i Reymonta. W:Żeromski i Reymont. Red. nauk. Jan Detko. W-wa: PWN 1978 s.126-156.
54. DETKO Jan: Motywy warszawskie w twórczości Żeromskiego. W: Detko J.: Warszawa naturalistów. W-wa: PIW 1980 s.141-163
55. DROZDOWSKI Marian: Myśli Żeromskiego o polskim socjalizmie. Kadar 1982 nr 27/s.9.
56. EILE Stanisław: Alogiczność i przypadek w prozie Żeromskiego. Pam. Lit. 1976 z.1 s.3-13.
57. HUTNIKIEWICZ Artur: Żeromski i naturalizm. W-wa: PWN 1956, 207s.

58. JAKUBOWSKI Jan Zygmunt: Niepokoje filozoficzno-moralne Stefana Żeromskiego. Prz.Hum. 1975 nr 1 s.25-40.
59. JANASZEK-IVANICKOVA Halina: Krystalizacja i rozpad mitów Żeromskiego po roku 1918. W:PROBLEMY literatury polskiej lat 1890-1939. Wrocław: Ossolineum 1972 s.291-321.
60. KAWYN Stefan: Edward Abramowski i jego idee w twórczości Żeromskiego. W: Kawyn S.: Studia i szkice. Kraków: wydaw.Literackie 1976 s.326-356.
61. KLETNER Juliusz: Żeromski jako poeta powstania styczniowego. W: W KRĘGU historii literatury. Wybór i oprac. A.Hutnakiewicz. W-wa: PWN 1981 s.424-434.
62. MAKOWSKI Stanisław: Żeromski wobec dziedzictwa Słowackiego. W:ŻEROMSKI i Reymont. W-wa: PWN 1978 s.35-91.
63. MARKIEWICZ Henryk: Rok 1863 w twórczości Żeromskiego. W:Markiewicz H.: Prus i Żeromski. W-wa: PIW 1964 s.385-400.
64. MARKIEWICZ Henryk: Stefan Żeromski wobec rewolucji 1905 roku. W:Markiewicz H.: Prus i Żeromski. W-wa: PIW 1964 s.329-376.
65. MICHTA Norbert: Mamorowski i Żeromski. Poglądy na tematy społeczne i polityczne. Mies. Lit. 1980 nr 1 s.95-108.
66. NATANSON Wojciech: Stefana Żeromskiego droga do teatru. Wyd.2. uzupeł. W-wa: WSiP 1976, 192 s.
67. SKARBOWSKI Jerzy: Stefan Żeromski - mistrz literackiego opisu muzyki. W:Skarbowski J.: Literatura-muzyka. Zbliżenia i dialogi. W-wa: Czytelnik 1981 s.59-75.
68. TUCZYŃSKI Jan: Żeromski i mare nostrum. W: Tuczyński J.: Od Gopla do Bałtyku. Gdynia: Wydaw.Morskie 1966 s.142-162.
69. TUŁODZIECKA Irena: Działalność i poglądy społeczno-oświatowe Stefana Żeromskiego oraz ich odbicie w twórczości pisarza. W-wa PZWS 1970, 214 s.

Opracowania dotyczące poszczególnych utworów:

70. MARKIEWICZ Henryk: Doktor Piotr Stefana Żeromskiego. W: NOWEL. Opowiadanie. Gawęda. Interpretacje małych form narracyjnych. W-wa: PWN 1974 s. 113-123.
71. GŁOWIŃSKI Michał: Konstrukcja a recepcja. /Wokół "Dziejów grzechu" Żeromskiego. W: Głowiński M.: Gry powieściowe. W-wa: PWN 1973 s. 215-242.
72. MATUSZEWSKI Ignacy: Dzieje grzechu. W: Matuszewski I.: O twórczości i twórcach. W-wa: PIW 1965 s. 273-329.
73. ARASZKIEWICZ Feliks: Dzienniki Stefana Żeromskiego. W: Araszkiwicz F.: Dzieła i twórcy. W-wa: PAX 1957 s. 123-188.
74. IWASZKIEWICZ Marosław: Młody Żeromski. Twórczość 1957 nr 8 s. 118-123.
75. KADZIĘŁA Jerzy: Główne wartości "Dzienników" Żeromskiego. Pam. Lit. 1976 z. 1 s. 15-32.
76. EILE Stanisław: Powieść pokolenia Stefana Żeromskiego "Ludzie bezdomni". W: LITERATURA polska w szkole średniej. Praca zbiorowa pod red. F. Bielaka, i S. Grzeszczuka. W-wa: WSiP 1975 s. 356-378.
77. MARKIEWICZ Henryk: "Ludzie bezdomni" Stefana Żeromskiego. Wyd. 2. W-wa: Czwetnik 1966, 249 s.
78. ZAWISTOWSKA Danuta: "Ludzie bezdomni" Stefana Żeromskiego. W-wa: WSiP 1976, 160 s.
B-ka Analiz Literackich. 50.
79. LEONHARD Bolesław: Treny Stefana Żeromskiego. Tyg. Powsz. 1975 nr 2 s. 6, 11.
Dot. "O Adamie Żeromskim wspomnienie".
80. MARKIEWICZ Henryk: Opowiadania Żeromskiego. W: Markiewicz H.: Prus i Żeromski. W-wa: PIW 1964 s. 147-233.
81. TUŁODZIECKA Irena: "Opowiadania" Stefana Żeromskiego. W-wa: WSiP 1975, 128 s.
B-ka Analiz Literackich.

82. BARTOSZYŃSKI Kazimierz: "Popioły" i kryzys powieści historycznej. Pam.Lit. 1965 nr 1 s.79-101.
83. GOSK Hanna: "Popioły" S.Żeromskiego, nowoczesna powieść historyczna przełomu wieków. Prz.Hum. 1975 nr 7 s.83-91.
84. ZABIEROWSKI Stanisław: Ze studiów nad Żeromskim - "Popioły". Wrocław: Ossolineum 1981, 96 s.
85. HUTNIKIEWICZ Artur: "Przedwiośnie" Stefana Żeromskiego. W-wa: PZWS 1971, 115 s.
B-ka Analiz Literackich.23.
86. LUBELSKA Magdalena: "Przedwiośnie": Lektura polityczna i powieść na długie lata. W:LITERACKIE wizje i re-wizje. W-wa: WSiP 1980 s.152-162.
87. MARKIEWICZ Henryk: "Przedwiośnie" Stefana Żeromskiego. Wyd.2. Warszawa: Czytelnik 1965, 206 s.
88. STAWAR Andrzej: O "Przedwiośniu". W:Stawar A.:Szkice literackie. W-wa: PIW 1957 s.300-328.
89. KĄDZIELA Jerzy: O genezie "Syzyfowych prac". Pam.Lit.1965 z.1 s.1742.
90. SŁODKOWSKI Władysław: Syzyfowe prace Stefana Żeromskiego. W-wa: PZWS 1972, 141 s.
B-ka Analiz Literackich.

Oprac. Zofia Rakowska

12. Alojzy Sliwa /ur. 26 II 1885 w Skajbotach -
zm. 24 XI 1969 r. w Olsztynie/.

/wybór materiałów w 15 rocznicę śmierci/

Alojzy Sliwa /ps. Młody Warmiak, Kuba spod Gietrzwałdu/, poeta i pisarz warmiński. Pochodził z niemożnej rodziny chłopskiej. Po ukończeniu niemieckiej szkoły podstawowej wyczyił się krawiectwa. W latach 1905-1907 odbywał służbę wojskową, a następnie wyjechał do Berlina w poszukiwaniu pracy. Tam włączył się w prace organizacji polonijnych. M.in. brał udział w pracach Komitetu Narodowego Polaków na Obczyźnie, nawiązał wówczas kontakt z prasą polską na Pomorzu i w Poznańskim oraz drukował korespondencję w "Gazecie Olsztyńskiej". W 1919 roku po ukończeniu kursu dla działaczy plebiscytowych w Warszawie, z ramienia Mazurskiego Komitetu Plebiscytowego działał jako kierownik okręgowy w Dźwierzutach. Po przegranym plebiscycie, zagrożony prześladowaniami wyjechał do Poznania, gdzie pozostał do 1940. W Poznaniu A. Sliwa był współzałożycielem i sekretarzem Towarzystwa Byłych Pracowników Plebiscytowych. Wysłany przez Niemców, pracował jako tłumacz w urzędzie gminnym w Mędrzechowie k. Krakowa. W maju 1945 r. powrócił na Warmię, był wójttem w Gutkowie oraz pracował jako urzędnik w Olsztynie. Od 1952 roku był członkiem zespołu "Słowa na Warmii i Mazurach", tygodniowego dodatku do "Słowa Powszechnego". W 1955 r. odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, w 1963 Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. Drukował swoje wiersze i felietony w prasie i licznych antologiach regionalnych i ogólnopolskich.

Twórczość /wydawnictwa zwarte/

1. SLIWA Alojzy: Spisane dla potomności. Poezje. Olsztyn: Pojezierze 1965 20 s.
2. SLIWA Alojzy: Spacerki po Olsztynie. Wspomnienia. Warszawa: Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza 1967, 146 s. tabl., il.
Wyd. 2 zmien. Olsztyn: Pojezierze 1970, 96 s. tabl., il. portr.
3. SLIWA Alojzy: Kuba spod Gietrzwałdu gada. Wybrał i wstępem opatrzył Tadeusz Stępowski. Olsztyn: Pojezierze 1973, 355 s.

Opracowania

1. GEBIK Władysław: Poezi Warmii i Mazur. Poezja 1967 nr 5 s.47-55.
2. KRUK S.: Alojzy Sliwa, działacz i poeta. 1885-1959. Kom.Mazur.-Warm. 1970 nr 1 s.156-161.
3. MARTUSZEWSKI E.: Warmia i Mazury w oczach poetów. 1945-1960. Olsztyn 1960 s.258.
4. ORACKI T.: Sliwa Alojzy. [Biogram.] W:Oracki T.: Twórcy i działacze kultury w województwie olsztyńskim w latach 1945-1970. Olsztyn 1975 s.172.
5. ORACKI T.: Sliwa Alojzy. [Biogram.] W:Oracki T.: Słownik biograficzny Warmii, Mazur i Powiśla XIX i XX wiek /do 1945 roku/. Warszawa 1983 s.311.
6. ORACKI T.: Alojzy Sliwa. W:Oracki T.:Rozmówlibym kamień. Warszawa 1976 s.330-334.
7. ORACKI T.: Sylwetki wybitnych olsztyniaków. Wszkice olsztyńskie. Olsztyn 1967 s.309-310.
8. STEPOWSKI T.: Alojzy Sliwa /W siedemdziesięciopięciolecie urodzin/. Kalendarz Warmii i Mazur 1960 s.248-251, portr.
9. STEPOWSKI T.: Alojzy Sliwa. W:Sliwa A.: Kuba spod Gietrzwałdu gada. Olsztyn 1972 s.5-25.
10. SYSKA H.: Kuba spod Gietrzwałdu. W:Sliwa A.:Spacerki po Olsztynie. Wyd.2. zmien. Olsztyn 1970 s.7-16.
11. SYSKA H.: Z warmińskiej wsi. W:Syska H.: Rozmaitości znad Łyny. Warszawa 1978 s.75-85.
12. Sliwa Alojzy. W:Współcześni pisarze województwa olsztyńskiego. Olsztyn 1972 s.153-157, portr., bibliogr.

Oprac. Anna Dominiak

13. Z cyklu: "Kto chce niech wierzy".

Bioenergoterapia
/wybór publikacji prasowych/

Jednym z tematów roku 1983 była bioenergoterapia. Podczas seansów Harrisa, Nardellego, Fellmana tysiące ludzi czekały na sbawienne działanie bioprądu. Moda na bioenergoterapię umożliwiła też - wskutek wielkiego zapotrzebowania i trudności z weryfikacją - działalność hochsztaplerom liczącym na ludzką naiwność.

Jedni uważają tę metodę terapii za przejaw ciemnoty umysłowej, inni traktują ją ze sceptyzmem, jeszcze inni bronią. Obroncy sekretują się także ze sfer naukowych.

W niniejszym zestawieniu znajdują się pozycje pisane z różnych stanowisk. Najostrzejszy atak zawiera art. Jana Rurańskiego "Życie pozaumysłowe", natomiast najszerze i najbardziej rzetelne naukowo artykuły znajdzie czytelnik w miesięczniku "Literatura na Świecie" 1983 nr 3-4.

1. BSM Bioemanacyjne Sprzężenie z Mózgiem. Oprac. Grażyna Wróblewska. Nowa Wieś 1983 nr 52 s. 15-16.
2. DOROSZEWSKI Krzysztof: Sekrety bioterapii. Kierunki 1983 nr 41 s. 8.
3. DZIKOWSKA Elżbieta: Fenomen-Nardelli. Gospodyni 1983 nr 38 s. 4-5, 11.
4. DZAPARADZE Rewaz: Mistyka czy realność Gruzinińska uzdrowicielka Dżuna Dawitaszwili. Tł. z ros. Andrzej Szymański. Lit. na Świecie 1983 nr 4 s. 250-259, 11.
5. GRAJTER Joanna: BSM - panaceum czy złuda? Wybrzeże 1983 nr 42 s. 27.
6. FIJOR Jan: Wiedza czy magia? Kierunki 1983 nr 41 s. 8-9, 11.
7. GRZESZCZAK Włodzimierz: Bioenergoterapia bajeczna jak człowiek. Rozm. przepr. Krzysztof Doroszewski i Jan Fijor. Kierunki 1983 nr 47 s. 10, 11.

Wywiad z praktykującym bioterapeutą i radiestetą z zawodu inżynierem.

8. KANSKI Marek, WASILEWSKI Stanisław: Uzdrowiciel Harris - Moszowi w transie. - Shuga ludzi. - Czekanie na cud. - Eskulap rozkłada ręce. - Terapia czy magia? - Ręka, która łagodzi cierpienie. Tyg. Kult. 1982 nr 34, 35, 36, 37, 38 s.10 nr 39-40 s.12 1983 nr 1 s.10,13.
9. KONIEC Dariusz: Wrogowie, konkurenci czy sojusznicy...? Uzdrowiacze o medycynie. Sztand.Młod. 1982 nr 218 s.5,11.
10. MILEWICZ Zbigniew: Czego nauczą mistrzowie Jan i Johannes. Katolik 1984 nr 10 s.10.
Zajęcia w Studium Bioenergoterapii przy Polskim Towarzystwie Biocentotycznym.
11. MILLER Robert N.: Metody wykrywania oraz pomiaru energii uzdrawiających. Tł. z ang. Tomasz Mazurkiewicz. Lit. na Świecie 1983 nr 4 s.231-249,11.
12. OLBROMSKI Mieczysław R.: Clive Harris - twórca numer jeden. Rzeczywistość 1983 nr 48 s.1,10,11.
13. OCHOCKA Maria: Jeszcze raz o bioenergoterapii. Prz.Tyg. 1983 nr 38 s.12.
14. PRATZER Barbara: Nadzieja. ITD 1983 nr 31 s. 9.
15. ROSZKO Janusz: Złapać się za głowę. Życie Lit. 1983 nr 50 s.20.
16. RURAŃSKI Jan: Życie pozaumysłowe. Polityka 1984 nr 4 s.7.
17. SARJUSZ Wołski Marek: Stadion ostatniej nadziei. Seans bioenergoterapii Stanisława Nagdellego. Życie Warsz. 1983 nr 162 s.3-4.
18. SOKOŁOWSKA Magdalena: W stronę medycyny nieoficjalnej. Prz. Tyg. 1983 nr 39 s.12,11.
Taż: Twoje zdrowie w twoim ręku. Prz.Tyg. 1983 nr 47 s.12.
19. SOSNOWSKI Jerzy: Bioenergoterapia - nauka czy moda? Rozm.przepr. Krzysztof Doroszewski. Kierunki 1984 nr 8 s.10,11.
Wywiad z sekretarzem generalnym Polskiego Towarzystwa Biocentotycznego.

20. SOSNOWSKI Jarzy: Nie ma kresu tajemnicy. Rozm. przepr. Elżbieta Dzikowska. Radar 1983 nr 40 s.20, il.
21. SOWIŃSKA Małgorzata: Obrona bioenergoterapii. Tajemnice biopola. Tyg. Demokr. 1983 nr 46 s.18-19.
22. STERKOWICZ Stanisław: Lekarze od wszelkiej bolesti. Prawo i Życie 1983 nr 49 s.4-5, il. Polem. RYMUSZKO Marek: Recepta, która budzi sprzeciw. Tamże 1983 nr 50 s.4-5, il.; ABRANOWSKI Stefan: Umysł i ręce. Tamże 1984 nr 2 s.4-5.
23. WOJCIECHOWSKI Adam: Fotografowanie dolegliwości. Prz. Tyg. 1983 nr 34 s.12.
24. WRÓBLEWSKI Andrzej Kajetan: Nie wierzę w uzdrowiaczy. Z dyrektorem Instytutu Fizyki Doświadczalnej Uniwersytetu Warszawskiego, członkiem PAN, prof. dr hab. ...rozm. przepr. Andrzej W. Wróblewski. Wprost 1984 nr 2 s.3-5, il.

Oprac. Jolanta Juran

V. NOWOŚCI WYDAWNICZE

14. Książki o Warmii i Mazurach wydane w 1983 r./cz. III/.

Publikacje niebeletrystyczne

1. BISKUP Marian: Polska a Zakon Krzyżacki w Prusach w początkach XVI wieku. U źródeł sekularyzacji Prus Krzyżackich. Olsztyn: "Pojezierze" 1983, 646 s. 8° bibliogr. Zsfg.
Publikacja przygotowana w Pracowni Pomorza Wschodniego PAN w Toruniu. Przedstawia walkę dyplomatyczną Polski z Zakonem o realizację warunków traktatu toruńskiego aż po rok 1519. Ukazuje konflikt polsko-krzyżacki na szerokim tle europejskim. Książka jest pierwszym tak obszernym i udokumentowanym źródłowo dziełem naukowym dotyczącym tego okresu dziejów kraju. Zalecana dla wyrobionych czytelników. Dla bibliotek akademickich.
2. CHEŃNIK Adam: Instrumenty muzyczne na Kurpiach i Mazurach. Oprac. Stanisław Olędzki. Olsztyn: "Pojezierze" 1983, 171 s. 8°.
Studium etnograficzne z muzykologii ludowej. Przedmiotem pracy znanego etnografa kurpiowskiego są ludowe instrumenty muzyczne. Oparta została na wieloletnich badaniach terenowych, prowadzonych na obszarze nadnarwińskich okolic północnego i północno-zachodniego Mazowsza, zamieszkałego przez ludność mazurską i oddaną tej ludności - ludność kurpiowską. Praca zawiera opisy poszczególnych instrumentów oraz ich rysunki.
3. CHOROSTIAN Bogusława: Frombork i okolice. Informator turystyczny. Mapy i plany: B. Chorostian, Z. Michalski. Gdańsk: Krajowa Agencja Wydaw. 1983, 40 s. tabl. 8°.
Informator zapoznaje z dziejami miasta, jego zabytkami i pobliskimi ciekawymi, pod względem krajoznawczymi okolicami. Zawiera także informacje praktyczne dla turystów. Powinna znaleźć się we wszystkich bibliotekach.

4. GREK-Pabisowa Iryda: Słownictwo rosyjskiej wyspy gwarowej staroobrzędowców mieszkających w Polsce. Rozwój i stan dzisiejszy. Wrocław: Zakł. Nar. im. Ossolińskich 1983, 199 s. 16°, bibliogr.

W pracy ukazano specyfikę rosyjskiej gwary staroobrzędowców mieszkających w Polsce w województwach białostockim i olsztyńskim. M.in. omówiono problem rozbudowanego systemu synonimów i łatwości tworzenia lub zapożyczania nazw dla nowych desygnatów. Zalecana tylko dla bibliotek miejskich.

5. KOPERNIK Mikołaj: Lokacje łanów opuszczonych. Wydał: Marian Biskup. Tł. iac. Jerzy Brawnowski. Wyd.2. Olsztyn: "Pojezierze" 1983, XXVI, 73 s. mapa 8°. Literatura Warmii i Mazur w Dawnych Wiekach.

Drugie wydanie polskiej edycji tekstów zapisów M.Kopernika, które w latach 1516-1521 jako administrator dóbr kapitulnych w Olsztynie, spisywał na żywo. I wydanie ukazało się w 1970 r. Książka powinna znaleźć się w bibliotekach miejskich.

6. Kronika konfliktu Władysława króla polskiego z Krzyżakami w roku pańskim 1410. Przekł. z łac. Jolanta Dauka i Andrzej Nadolski. Olsztyn: Nakładem Towarzystwa Przyjaciół Muzeum w Olsztynie 1983, 16 s. 8°.

Kronika jest cennym źródłem historycznym dotyczącym bitwy pod Grunwaldem. Powstała w XVI wieku na podstawie innej, wcześniejszej kroniki, spisanej w 1410 r. przez anonimowego autora. Publikacja przeznaczona dla historyków, zalecana więc do większych bibliotek miejskich.

7. LUKASZEWICZ Bohdan, Wrzesiński Wojciech: IV Dzielnica Związku Polaków w Niemczech 1922-1939. /W 60 rocznicę powstania/. Olsztyn "Pojezierze" 1982, 184 s. 8°. - Ośrodek Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie. Biblioteka Olsztyńska, nr 10.

Powstanie i rozwój organizacji jednoczącej Polaków w dawnych Prusach Wschodnich w okresie dwudziestolecia międzywojennego. Książka zawiera także unikalny spis członków tej organizacji, sporządzony drogą mozolnych poszukiwań oraz kalendarium spraw polskich w Niemczech, obejmujący okres aż do września 1939 r. Zalecana dla wszystkich bibliotek.

8. TURKOWSKI Leonard: Księga mojego miasta. Poznańskie wspomnienia z lat 1919-1939. Poznań: Wydaw. Poznańskie 1983, 239 s. 11.16^o.
Drugi tom trylogii wspomnieniowej olsztyńskiego literata, będący kontynuacją "Księgi mojego domu", wydanej przez "Pojezierze w 1979. Trzeci tom p.t. "Księga Warmii i Mazur" patrz "Bibliotekarz Olsztyński" 1983 nr 4 s.47. Książka zalecana dla wszystkich bibliotek.

Literatura piękna

9. CHROSCIELEWSKI Tadeusz: Koncert we Fromborku. Reprodukcje prac Wiesława Wojczulanisa. Olsztyn: "Pojezierze" 1983, 76 s. 8°.
Warmia i Mazury w Poezji i Grafice.
Wybór poezji Łódzkiego poety, prozaika i tłumacza poświęconych ziemi mazursko-warmińskiej.
10. IGNACIUK Jerzy: Sonety cyrku Salto. Olsztyn: "Pojezierze" 1983, 87 s. 16°.
Trzeci tomik poetycki olsztyńskiego autora. Zawiera zbiór sonetów i pieśni.
11. KRASZEWSKI Józef Ignacy: Krzyżacy 1410. Obrazy z przeszłości. Ego te baptizo in gladio. Godło krzyżackie. Oprac. Jerzy Pośpiech. Wyd. 4. Katowice: "Śląsk" 1983, 272 s. 16° -bibliogr.-Biblioteka Karola Miaraki.
12. KUCZYŃSKI Stefan M.: Zawisza Czarny. Powieść historyczna. Wyd. 2. Katowice: "Śląsk" 1983, 252 s. 6°.-Przeszłość. Cykl Historyczny. 2.
Powieść z czasów panowania Władysława Jagiełły, przedstawiająca postać sławnego rycerza i dyplomaty. Dużo miejsca zajmuje opis bitwy pod Grunwaldem.
13. PAPIER Tadeusz: Opowieści Melanii. Warszawa: Lud. Spółdz. Wydaw. 1983, 444 s. 8°.
Na książkę składają się trzy opowieści: "Narodzony Gerty", "Cienie na Piaskowej Górze", "Wiktoria i Generał". Łączą je losy członków tego samego rodu, zamieszkałego na ziemi mazurskiej.

Oprac. Bożena Wasilewska

15. Książki o Warmii i Mazurach wydane w roku 1984

/styczeń - czerwiec/

1. BARANOWSKI Jerzy: Wielkie Jeziora Mazurskie. Tekst: Robert Terentiew. Warszawa: "Sport i Turystyka" 1984, 192 s. il. 4°.

Wydawnictwo albumowe w większej części wypełnione ciekawymi zdjęciami obrazującymi urok jezior mazurskich. Tekst nawiązuje do historii tych ziem, mówi także o dziejach szlaku wodnego i ochronie przyrody. Książka polecana dla turystów i miłośników Warmii i Mazur.

UWAGA! Opis eliminuje błędną pozycję: Baranowski J., Terentiew R.: Wielkie Jeziora Mazurskie. Wwa 1983 podana w "Bibl. Olszt." 1984 nr 1.

2. ENGELMANN Bernt: Prusy. Kraj nieograniczonych możliwości. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie 1984, 544 s. 8°.

Książka wybitnego zachodnioniemieckiego historyka, znanego ze swych prac także w Polsce. Przedstawione zostały w niej dzieje państwa pruskiego od początków istnienia aż do upadku Trzeciej Rzeszy. Autor analizuje wady i zalety państwa pruskiego. Zalecana dla bibliotek miejskich.

Uwaga! Opis eliminuje błędną pozycję: Engelmann B.: Prusy. Poznań 1983 podana w "Bibl. Olszt." 1984 nr 1.

3. BRACI Tadeusz: Słownik biograficzny Warmii, Prus Książęcych i Ziemi Malborskiej od połowy XV do końca XVIII wieku. Tom 1. A-K. Olsztyn: "Pojezierze" 1984, XXXV, 168, 4 s. 8°. - Ośrodek Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie. Biblioteka Olsztyńska nr 11.

Pierwsza część słownika znanego historyka i badacza dziejów Warmii i Mazur, który obejmuje sylwetki ludzi zaangażowanych w utrzymanie posiadłości na Warmii i Mazurach. Biogramy sporządzone w układzie alfabetycznym zawierają życiorys i bibliografię. Publikacja bardzo cenna dla szerokiego grona czytelników: uczniów, studentów, nauczycieli i naukowców, zalecana do wszystkich bibliotek.

4. WRZESIŃSKI Wojciech: Warmia i Mazury w polskiej myśli politycznej 1864-1945. Warszawa: Państw. Wydaw. Naukowe 1984, 454 s. il. mapki 8°, Sum. Zsfg.

Synteza zagadnień przedstawiających stosunek społeczeństwa polskiego do problemu Warmii i Mazur. Dla bibliotek miejskich.

Oprac. Bożena Wasilewska

16. Źródła informacyjno-bibliograficzne

1. BIBLIOGRAFIA ekonomicznych i społecznych zagadnień pracy. Piśmiennictwo polskie 1978-1979. Pod red. M. Kłosowskiej i H. Wójcickiej. W-wa: Główna Bibl. Pracy i Bezsp. Społ. 1985 cz. 1 s. 1-398, cz. 2. s. 399-686, cz. 3. s. 687-1036.

Kolejny dwunasty rocznik w/w bibliografii. Uwzględnia wydawnictwa zwarte i 550 tytułów czasopism i wydawnictw zbiorowych. W zakresie materiałów z czasopism wzięto zarówno publikacje naukowe jak i popularne /z kolorowych tygodników/.

Bibliografia jest częściowo adnotowana, przy pracach zbiorowych obszernie adnotacje zawartościowe. Tematyka zagadnień pracy uporządkowana została wg dziedzin: nauka o pracy, organizacje, zatrudnienie, wydajność, socjopsychologiczne problemy pracy, bhp i prawo pracy, płace, zabezpieczenie, związki zawodowe, samorząd robotniczy, statystyka, bibliografia bibliografii. Opatrzona jest indeksem alfabetycznym autorów i wykazem haseł przedmiotowych. Zawiera 6432 pozycje.

2. BIBLIOGRAFIA polskiego piśmiennictwa rolniczego za rok 1978. Poznani: PWRiL, 479 s.

Kontynuacja poprzednich tomów opracowanych przez Centralną Bibliotekę Rolniczą w Warszawie. Dotychczas wydane roczniki obejmują materiał za lata 1945-61 i 1974-77. Z bibliografii tradycyjnie wyłączone weterynarię i leśnictwo. Publikacje w j. polskim i tłumaczone /opublikowane w kraju/ uporządkowane są w układzie systematycznym. Przykłady haseł: historia wsi i rolnictwa, sylwetki działaczy chłopskich, rolnictwo w poszczególnych częściach kraju, poszcze-

gólne uprawy, chów i hodowla zwierząt. Praca opatrzona jest indeksami: alfabetycznym autorów i haseł tytułowych, przedmiotowych oraz nazw łacińskich i geograficznych. Zawiera 7.000 pozycji.

3. BIBLIOGRAFIA prac prognostycznych 1976-1980. Aut. Jadwiga Dzierżanowska i in. Wybór materiałów polskich i zagranicznych. Wrocław: Zekł. Nar. im. Ossolińskich 1983, 304 s. - PAN Komitet Badań i Prognoz "Polska 2000".

Kolejny odcinek bibliografii przygotowywanej przez Komitet Badań i Prognoz PAN-u. Od poprzednich różni się szerszym zasięgiem chronologicznym /okres 5 lat/. Obejmuje piśmiennictwo polskie i zagraniczne w przeważającej części dostępne w Polsce. Zgromadzone 4.425 opisów prac informujących o dorobku teoretycznym i praktycznym dokonaniach w zakresie futurologii, prognozy i prognozowania krajów socjalistycznych i kapitalistycznych. Szczególnie szeroko reprezentowane są prace w j.angielskim i rosyjskim.

W bibliografii przyjęto układ trzyczęściowy: I. Badania nad przyszłością II. Wizje i modele świata /ogólne i w rozwoju poszczególnych krajów/. III. Prognozy i perspektywy rozwojowe dziedzin nauki i techniki, gospodarki i społeczeństwa.

Publikację uzupełniają indeksy autorów i nazw geograficznych.

4. GRABOWSKI Jan, PAWELSKA Elżbieta: Bibliografia polskiego piśmiennictwa hipologicznego za lata 1925-1944. W-wa: Centralna Biblioteka Rolnicza 1983, 306 s.

Opublikowanie niniejszej pracy uzupełniło lukę bibliografii polskiego piśmiennictwa hipologicznego. Jest to jedyny dział hodowli zwierząt gospodarskich w Polsce którego bibliografia ma w tej chwili ciągłość od 1925 do 1973r. Bibliografia ma układ systematyczny, a w obrębie podziałów chronologiczny. Od 1925 do 1944. Zawiera 2657 pozycji w zrabie głównym oraz suplement do bibliografii za lata 1945-1975 /75 poz./.

Indeksy: alfabetyczny autorski, kryptonimów i pseudonimów.

5. GRZELONSKI Bogdan: Do New Yorku, Chicago i San Francisco. Szkice do biografii polsko-amerykańskich. W-wa: Wydaw. "Interpress" 1983, 192 s., il.

Publikacja składa się z 25 szkiców biograficznych Poleków,

którzy na przestrzeni trzech wieków emigrowali do Stanów Zjednoczonych i zdobyli tam znaczącą pozycję w kręgach naukowych, artystycznych i politycznych. Biografie napisane są ciekawie, operują bogatym materiałem informacyjnym i ilustracyjnym. Wśród opisanych postaci m.in. Helena Modrzejewska, Ralf Modjeski /jej syn, budowniczy mostów/, Bronisław Malinowski, Wanda Landowska/Jan Lechoń. Książka ma również walory czytelnicze.

6. KONIECZNY Jerzy R., MAWNOWSKI Tadeusz: Mała encyklopedia lotników polskich. W-wa: WKiŁ 1983, 200 s., 11.
Zestaw biografii ludzi polskiego lotnictwa - lotników wojskowych i cywilnych, pracowników nauki i przemysłu lotniczego, sportowcom lotniczym i modelarzem, organizatorom. W niniejszym tomie przedstawiono obszernie 55 sylwetek. Wydawnictwo zapowiada następne tomiki encyklopedii w odstępach rocznych lub dwuletnich.

Pozycja przystępnie napisana przeznaczona dla wszystkich interesujących się historią i tradycją polskiego lotnictwa.

7. NAWROCKI Witold, SIERNY Tadeusz: Czeska i słowacka literatura piękna w Polsce w latach 1945-1980. Dzieje recepcji i bibliografia. Katowice: "Śląsk" 1983, 303 s.

Poza obszernym szkicem obrazującym dzieje literatury czeskiej i słowackiej w PRL publikacja zawiera bibliografię:

- przekładów w/w literatury /drukii zwarte/
- dramaturgii czeskiej i słowackiej na scenach polskich
- audycji PR i programów TVP opartych na tekstach autorów czeskich i słowackich
- dramaturgii przełożonej lecz nie wystawionej na scenach polskich.

Każda z wydzielonych części bibliografii ma dalszy podział na czeską i słowacką, a w ich obrębie chronologiczny. Każda pozycja opatrzona jest wykazem recenzji.

Indeksy autorów oraz tytułów antologii, prac zbiorowych i audycji.

8. OKOŁÓW Czesław: Bibliografia Puszczy Białowieckiej 1973-1980. Białowieża: Białowiecki Park Narodowy 1983, 190 s.

Kontynuacja bieżącej bibliografii P.B. zawierająca także uzupełnienie za lata poprzednie. Uwzględnia publikacje naukowe, popularno-naukowe i publicystyczne - pozycje zwarte i artykuły z czasopism. Zawieszcza literaturę polską i zagraniczną, w sumie 2074 pozycje.
Indeks tematyczny.

9. POLSCY święci. Red. Joachim Bar. W-wa: Akademia Teologii Katolickiej. T.2. 1983, 333 s. T.3 1984, 339 s.
W t.2 i 3 serii "Polscy święci" zawarte są b. obzerne życiorysy 15 osób uznanych za święte lub błogosławione. Przedstawiono m.in. sylwetki Wincentego Kadłubka, Michała Giedroycia, Rafała Chylińskiego, Kazimierza-królewicza /syna Kazimierza Jagiellończyka/, Maksymiliana Kolbego. Biografie obfitują w liczne szczegóły historyczne i obyczajowe będące tłem losów tych osób.

Oprac. Jolanta Juran

17. Lektury dla bibliotekarzy

Znakiem /I/ oznaczono tytuły kwalifikujące się do księgozbiorów wszystkich bibliotek i filii bibliotecznych, znakiem /II/ publikacje przydatne dla bibliotek miejskich i gminnych, znakiem /III/ tytuły kwalifikujące się głównie do zbiorów bibliotek miejskich.

1. DRUKARZE dawnej Polski. Tom.1:Małopolska. Część 1:Wiek XV-XVI. Praca zbiorowa pod red. A.Kaweckiej-Gryczowej. Wrocław:Zakł.Narod.im.Osolińskich 1983, 393 s.,il. /III/.

Publikacja cenna dla wszystkich zainteresowanych historią książki oraz ludzi zaangażowanych w jej wytwarzanie, dla studentów bibliotekoznawstwa i informacji naukowej.

Niniejszy tom jest sfinalizowaniem prac prowadzonych od dwudziestu z górą lat i stanowi prezentację działalności centralnego ośrodka druckarstwa w ówczesnej Polsce. Tom ten niemal w całości traktuje o dziejach książki i ruchu wydawniczym skupiającym się w Krakowie. Oprócz stolicy kraju omówiono szerzej tylko dwa niewielkie punkty produkcji książki - Pińczów i Lusławice.

Przedmiotem artykułów są wszyscy uczestnicy procesów wydawniczo-drukarskich. Oprócz haseł osobowych wprowadzono hasła geograficzne, mające charakter artykułów przewodnich, skupiających wiadomości o rozwoju sztuki typograficznej w danym ośrodku.

2. DUNINOWIE C. i J.: *Philobiblon polski*. Wrocław: Zakł. Narod. im. Ossolińskich 1963, 294 s. il. bibl. Książki o książce /III/.

Książka jest opisem środowiska polskich bibliofilów, dokonany przez ludzi samych się w tym środowisku obracających. Jest to omówienie stanu i rozwoju miłośnictwa książki w okresie Polski Ludowej. Środowisko bibliofilów jest specyficzne - ludzie ci potrzebują żywego kontaktu z osobami o zbliżonych zainteresowaniach, stąd też cenią sobie nie tylko uczestnictwo w spotkaniach klubowych, odczytach, wystawach i dyskusjach, ale chętnie biorą osobisty udział w ich urządzaniu.

Tekst składa się z dwóch części - rozważań o kolekcjonerstwie i zbieraczach książki oraz z opisu działań i organizacji miłośników książki w Polsce. Tekst uzupełniony jest ilustracjami przedstawiającymi druki bibliofilskie i okolicznościowe, eklibrisy, katalogi itp.

3. STRAK M.: *Bronię drugiego układu*. Warszawa: LSW 1965, 262 s. /I/.

"Drugi układ" jest pojęciem spopularyzowanym na gruncie socjologii kultury przez Antoninę Kłoskowską. Do drugiego układu kultury należą te wszystkie instytucje kulturalne, które funkcjonują w środowiskach lokalnych, a jednocześnie są sterowane przez zewnętrzne ośrodki dyspozycyjne.

Książka składa się z trzech części. W części pierwszej wykazuje autor, jak drugi układ kultury różnicuje aktywność kulturalną społeczeństwa oraz analizuje czynniki wpływające na zasięg i intensywność korzystania z instytucji zaliczanych do tego układu. Rozważane też są konsekwencje, jakie wynikają dla placówek kultury ze zmian zachodzących w życiu politycznym, społecznym i gospodarczym kraju. Część druga traktuje o materialnych warunkach rozwoju instytucji kulturalnych. Część trzecia odnosi się do specyficznych warunków funkcjonowania instytucji kulturalnych na wsi.

4. WOŁOCH K.: *Ochrona materiałów bibliotecznych w świetle przepisów prawnych*. *Kwartalnik Metodyczny* 1963 nr 3-4, s. 24-27 /I/.

Jest to kolejny głos poruszający istotny obecnie problem rewindykacji należności od użytkowników bibliotek publicznych. Autora ar-

tykuhu - instruktor WIMBP w Katowicach stwierdza, iż większość bibliotek nie stosuje w takich wypadkach przewidzianego prawem sposobu postępowania. Stwierdzenie to dotyczy wprawdzie bibliotek w woj. katowickim, jednak można je śmiało odnieść i do naszych bibliotek.

Autorka przypomina obowiązujące w tym zakresie akty zasadnicze /kodeks cywilny, kodeks postępowania cywilnego, ustawa o kosztach sądowych/, przepisy resortowe /Instrukcja Ministra Kultury i Sztuki z 1970 r. w sprawie zasad ewidencji materiałów bibliotecznych/ oraz zarządzenia wewnętrzne bibliotek /regulamin wypożyczeń/.

Obowiązkiem bibliotekarzy jest prowadzić taką dokumentację wypożyczeń, by w maksymalny sposób zagwarantować powrót zbiorów do biblioteki, występowanie na drogę sądową jest bowiem ostatecznością.

Należy pamiętać, że za powierzone jego pieczy materialnie odpowiada również bibliotekarz.

W artykule znaleźć można zestaw literatury na temat rewindykacji należności od czytelników jak również na temat odpowiedzialności materialnej pracowników bibliotek.

Oprac. Krystyna Bartoszewicz-Zytkubek.

VI. KALENDARIUM ROCZNIC I OBCHODÓW.

Październik - grudzień 1984r.

- 6 X 1969 - 15 rocznica śmierci olsztyńskiego malarza Jana Ilkiewicza. SAMJŁOWSKA Anna: Jan Ilkiewicz - artysta i pedagog. Gaz. Olszt. 1971 nr 7 : 9-10 I s. 4.
- 7 X 1944 - 40 rocz. powołania dekretem PKWN Milicji Obywatelskiej. DROGI w ciemności. Aut. Tadeusz Brytan i in. W-wa: KIW 1973, 334 s.
- MILICJA obywatelska. Album fotograficzny. Scen. i wybór zdjęć Zbigniew Gabiński i Władysław Krupka. W-wa: WAIF 1971, Bz. 59 tabl.
- SZAROBŁĘKITNI na tropach zbrodni. zbiór reportaży. W-wa: KIW 1974, 493 s.
- ZA NASZ spokojny dom. Prac. zbior. Red. Zdzisław Olenderczyk. W-wa: KAW 1979, 120 s.

- 7 X 1949 - 35 rocz. proklamowania NRD.
ADAMCZEWSKA Helena: Berlińskie ABC. W-wa: "Iskry"
1976, 340 s.
GUZ Eugeniusz: Łaba dzieli. W-wa: KiW 1982, 360 s.
HETZER Heinz: Niemiecka Republika Demokratyczna, Za-
rys historyczny. W-wa: KiW 1983, 164 s.
LESZCZYŃSKI Zbigniew: Niemiecka Republika Demokratycz-
na. Zarys rozwoju społeczno-politycznego. W-wa: Wyd.
MON 1979, 304 s.
- 14 X 1864 - 120 rocz. ur. Stefana Żeromskiego /zm. 20 XI 1925/.
Zob. zestawienie wewnątrz numeru.
- 18 X 1904 - 80 rocz. ur. Czesława Centkiewicza, pisarza i podróżni-
ka polarnego.
CENTKIEWICZ Czesław, CENTKIEWICZ Alina: Polarna saga
Centkiewiczów. Rozm. przepr. Kira Gałczyńska. Tryb. Ludu
1974 nr 244 s. 6, 7, il.
JASZCZYK Tadeusz: Polarne małżeństwo. Razem 1977
nr 39 s. 46-47, il.
OLCHA Antoni: Centkiewiczowie. W-wa: Agencja Autorska
1973, 35 s., il.
- 22 X 1844 - 140 rocz. ur. Sarah Bernhardt, wielkiej francuskiej aktor-
ki dramatycznej /zm. 26 III 1925/.
BERNHARDE Sarah: Pamiętniki. W-wa: "Czytelnik" 1974,
535 s.
CZAPIŃSKA Wiesława: Sarah Bernhardt, Ekran 1979
nr 8 s. 16, il.
SKINNER Cornelia Otis: Madame Sarah. W-wa: PIW 1981,
312 s.
- 30 X 1899- 85 rocz. ur. Marii Kuncewiczowej. Zestawienie zob. Mater.
Inf.-Bibliogr. 1979 lipiec-sierpień.
- X-XII 1939 - 45 rocznica powstania Tajnej Organizacji Nauczycielskiej
TON /tajnego Związku Nauczycielstwa Polskiego/.
DRUŻKA Nadzieja: Szkoła w podziemiu. Z dziejów polskie-
go tajnego nauczania w latach okupacji hitlerowskiej
W-wa: MON 1973, 213 s.

- KRASUSKI Józef: Tajne szkolnictwo polskie w okresie okupacji hitlerowskiej 1939-1945. Wyd. 2. W-wa: PWN 1977 410 s.
- WYCECH Czesław: Z dziejów tajnej oświaty w latach okupacji 1939-1944. W-wa: "Nasza Księgarnia" 1964, 285 s.
- 1 XI 1864 - 120 rocz. powstania Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami. KOŚCIAŁKOWSKA Irena: Dożycie. Kultura 1977 nr 33 s. 10.
- WEGHYZYNOWICZ Remigiusz: Dobre intencje nie wystarczą. Pr. i Życie 1977 nr 4 s. 5, il.
- 6 XI 1884 - 100 rocz. ur. Ludomira Różyckiego, kompozytora /zm. 1 I 1953/.
DEMSKA-TREBACZ Mieczysław: Twórcą baletu polskiego - Ludomir Różycki. Mówią Wieki 1978 nr 1 s. 17-19, il.
- KANSKI Józef: Ludomir Różycki. Wyd. 2 poszerz. Kraków: PWN 1979, 76 s.
- ROSKOSZ Christian: Twórcy, którzy odeszli. Argumenty 1973 nr 12 s. 10.
- 10 XI 1884 - 100 rocznica ur. Zołi Łaskowskiej /zm. 17 XII 1954/. Zestawienie zob. Mater. Inf.-Bibliogr. 1979 lipiec-sierpień.
- 16 XI 1869 - 115 rocznica śmierci Ignacego Pietraszewskiego, orientalisty, tłumacza, kolekcjonera pochodzącego z Biskupca.
OGRODZIŃSKI Władysław: Ignacy Pietraszewski. Uczony "warmijski" z Biskupca. W 90 rocznicę zgonu. Olsztyn: "Pojezierze" 1960, 28 s.
- OGRODZIŃSKI Władysław: W cieniu samotnych wież. Olsztyn "Pojezierze" 1962 s. 113-132; Dragomir z Biskupca.
- 16 XI 1944- 40 rocz. śmierci Marii Rodziewiczówny.
BANKOWSKA Anna: Braterstwo ludzi dobrych w powieściach Marii Rodziewiczówny. Por. Bibliot. 1958 nr 9-10 s. 278-282, portr. bibliogr.
- BRZCZOWSKA Anna: Drugorzędna autorka długowiecznych lektur sylwetka. Kob. i Życie 1983 nr 52 s. 12-13, il.

KUBZYNA Mieczysław: Maria Rodziewiczówna. W: LITERATURA okresu Młodej Polski. T.3. Kraków: Wydaw.Liter. 1973 s.515-544, bibliogr.

- 19 XI 1919 - 65 rocznica powstania w Szczytnie Mazurskiego Związku Ludowego.
LEYK-Różyński Fryderyk: Kilka wspomnień i przypomnień o plebiscycie. W: SZCZYTNO. Z dziejów miasta i powiatu. Olsztyn: "Pojezierze" 1962 s.270-286, il.
- 21 XI 1944 - 40 rocznica powołania Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej.
BASIŃSKI Euzebiusz: Polska-ZSRR. Kronika faktów i wydarzeń. 1944-1971. W-wa: KiW 1973, 482 s.
KRUCZKOWSKA Tamara: TPRP - TPRP. W: SOJUSZ braterski. W-wa KAW 1977 s.242-266.
WALICHNOWSKI Tadeusz: Sojusz narodów ZSRR i Polski. W-wa: KAW 1978, 142 s.
- 24 XI 1969 - 15 rocz. śmierci Alojzego Sliwy. Zob. zestawienie wewnątrz numeru.
- 5 XII 1979 - 5 rocz. śmierci prof. Józefa Chałasińskiego, autora monumentalnych prac naukowych z zakresu socjologii kultury i myśli społecznej.
CIUPAK Edward: Uczony i humanista. Argumenty 1979 nr 50 s.3, 14, il.
NARÓD, kultura, osobowość. Księga poświęcona Profesorowi Józefowi Chałasińskiemu. Przew.Kom. red. Antonina Kłoskowska. Wrocław: Zakł.Nar.im. Ossolińskich 1983, 760 s. s.731-736: Daty z życia Józefa Chałasińskiego, opr.F.Jakubczak. s.737-758: Bibliografia prac Józefa Chałasińskiego. Opr. F.Jakubczak.
SIEKIERSKI Stanisław: Badacz spraw wielkich i codziennych. W 75 rocznicę urodzin. Tyg.Kult. 1979 nr 7 s.3, il
SZCZEPAŃSKI Jan: Badacz narodowego losu. Polityka 1980 nr 7 s.14, il.

- 20 XII 1834 - 150 rocznica śmierci Maurycyego Mochnackiego, publicys-
ty i działacza politycznego.
- KOWALSKA Aniela: Mochnacki i Lelewel, współtwórcy ży-
cia umysłowego Warszawy i kraju. 1825-1830. W-wa:
PIW 1971, 376 s.
- KRZEMIEN-OJAK Krystyna: Maurycy Mochnacki. Program
kulturalny i myśl krytyczno-literacka. W-wa: PIW 1975,
316 s.
- ŁAGOWSKI Bronisław: Filozofia polityczna Maurycyego
Mochnackiego. Kraków: Wydaw.Liter. 1981, 216 s.
- PIEROG Stanisław: Maurycy Mochnacki. Studium roman-
tycznej świadomości. W-wa: PIW 1982, 288 s.
- SIDORSKI Dionizy: Szalony jasnovidz czyli Rzecz o Mau-
rycym Mochnackim. Katowice: "Śląsk" 1977 druk 1978,
422 s.

Oprac. Jolanta Juran

VII. KRONIKA BIBLIOTEK

• 19. Dzień Bibliotekarza Olsztyńskiego 1984 r.

Po raz 23 spotkali się bibliotekarze różnych sieci - członkowie Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich na tradycyjnej dorocznej imprezie "Dnia Bibliotekarza Olsztyńskiego". Tym razem gospodarzami byli bibliotekarze mragowscy z uwagi na fakt nadania przez Miejską Radę Narodową miejscowej Bibliotece Miejskiej imienia Wacława Gołowicza, zmarłego w ubiegłym roku długoletniego dyrektora tej placówki. W imprezie wzięli udział: około 80 bibliotekarzy z całego województwa, gospodarze miasta z naczelnikiem - mgrem Antonim Chudym na czele oraz zaproszeni goście w tym m.in.: dr Stefan Kubów - przewodniczący SBP, mgr Bolesław Karpowicz - dyrektor Wydziału Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego, doc.dr hab. Jan Wróblewski - kierownik Zakładu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej WSP w Olsztynie i koleżanki z woj. elbląskiego. Obecna była również wdowa po Wacławie Gołowiczu i inni członkowie jego rodziny.

Program Dnia rozpoczęła podniosła uroczystość odsłonięcia przez dra Stefana Kubow w hallu Biblioteki Miejskiej tablicy upamiętniającej działalność bibliotekarską Wacława Gołowicza. Następnie uczestnicy wysłuchali trzech referatów: mgr Antoni Chudy, naczelnik Miasta Mrągowa, przedstawił stan i perspektywy rozwoju miasta, ze szczególnym uwzględnieniem oświaty i kultury. Doc. dr hab. Jan Wróblewski wygłosił żywo przyjętą prelekcję na temat: "Wacław Gołowicz - wzór bibliotekarza zaangażowanego" rysującą osobowość i dorobek życiowy patrona mrągowskiej biblioteki. Dr Stefan Kubów przedstawił w syntetycznym skrócie kierunki działalności Zarządu Głównego SBP w ostatnich latach, aktualne problemy, przed którymi stoi organizacja. Po wysłuchaniu powyższych wystąpił uczestnicy imprezy zwiedzili Miejską Bibliotekę Publiczną i filię Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej. W hallach MBP uwagę zwracały wystawy: "Biblioteki rejonu mrągowskiego w 40-lecie PRL" i "Wacław Gołowicz". Liczne piękne fotografie autorstwa W. Gołowicza oraz eksponowane artykuły, wspomnienia i prace o jego autorstwa pozwalają lepiej zrozumieć istotę jego działalności i zasług dla rozwoju czytelnictwa i życia kulturalnego miasta. Wyłożona również, do wglądu zwiedzających nowo wydany informator o MBP.

Część "roboczą" Dnia Bibliotekarza zakończyło złożenie kwiatów na grobie patrona Mrągowskiej Biblioteki. Następnie uczestnicy zwiedzili urządzenia rekreacyjne i inne pomieszczenia hotelu "Orbis-Mrągowia" - jednego z najbardziej popularnych hoteli polskich. Szczegółowych informacji o pracy hotelu i jego specyfice udzielił jego organizator i dyrektor - Kazimierz Grynis. Pobyt na plaży hotelowej nad Jez. Czos został skrócony przez pogodę która - wbrew tradycjom Dnia Bibliotekarza nie była w tym roku najlepsza. Uczestnicy wracający do Olszty na autokarem zwiedzili jeszcze Gminną Bibliotekę Publiczną w Sorkwicach /rejon Mrągowo/, która kilka miesięcy wcześniej przeniosła się do nowego, ładnego i wygodnego lokalu przy hali sportowej Szkoły Gminnej.

Tegoroczny Dzień Bibliotekarza należy uznać za świąteczny udany. Niemalże w tym zasługa zespołu bibliotekarzy mrągowskich /na czele z Kol. Kol. Aliną Kuś i Aliną Grzelkowską/, który zrobił wiele, by impreza przebiegła sprawnie a biblioteki zaprezentowały się jak najlepiej. Naczelnika Miasta mgr. Antoniego Chudego, który interesował się przygotowaniem i pomagał w załatwieniu trudniejszych spraw oraz Wydziału Kultury i Sztuki, który zyczliwie przyjął inicjatywę zorga-

nizowania Dnia i pomocy finansowo /wynajem autokaru, sfinansowanie obiadu/.

Jan Surakowski

20. Wojewódzki Dzień Działacza Kultury 1984 r.

Uroczyste spotkanie związane z Wojewódzkim Dniem Działacza Kultury zorganizowane zostało 28 maja 1984 r. w Wojewódzkim Domu Kultury w Olsztynie. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele placówek kultury z całego województwa. Spotkanie prowadził dyrektor Wydziału Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego Bolesław Karłowicz, a na program uroczystości złożyło się wystąpienie vicewojewody Jana Chudego, który podziękował za dotychczasową pracę kulturalno-oświatową działaczom społecznym i pracownikom kultury. Następnie dyrektor WDK zaprezentował dorobek swojej instytucji. Występy zespołów amatorskich działających przy WDK i terenowych domach kultury wypełniły część artystyczną. W trakcie spotkania odbyło się włączenie nagród za upowszechnianie kultury i dekoracja odznaczeniami państwowymi i odznakami honorowymi.

Z okazji Dnia Działacza Kultury wyróżniono także wielu bibliotekarzy. Odznaczeniami państwowymi uhonorowane zostały: Janina Kzędzińska z filii nr 7 w Olsztynie /Złoty Krzyż Zasługi/ i Irena Barajewicz z Morąga i Krystyna Krakowiak z Iławy /Srebrny Krzyż Zasługi/.

Dyplomem Ministra Kultury i Sztuki wyróżniona została Miejska-Gminna Biblioteka Publiczna w Nidzicy. Nagrodę Wojewody Olsztyńskiego otrzymała Maria Stepmowska - kierownik GBP Dźwierzuty.

Odznaką honorową "Zasłużonym dla Warmii i Mazur" wyróżniono: Zdzisławę Kosmowską - instruktora WBP i Bożenę Męczyńską z filii nr 9 WBP, a odznaką "Zasłużony Działacz Kultury": Irenę Figurską /filia w Ząbrowie, gm. Iława/, Jadwigę Humieńczuk /MBP Kętrzyn/, Krystynę Milaniuk /filia w Kraszkowie, gm. Lidzbark *Warm./, Bogumiłę Stępień /filia publiczno-szkolna w Lasecznie, gm. Iława/, Janinę Szyrwinią /filia w Kruszewcu, gm. Kętrzyn/.

Nagrody pieniężne Dyrektora Wydziału Kultury i Sztuki UW w Olsztynie otrzymało 30 bibliotekarzy.

Krystyna Bartoszewicz-Cykubek

VII. KRONIKA BIBLIOTEK

21. "Zbiórka książek dla bibliotek" - wiodącym konkursem w Turnieju Miast Nysa-Ostróda.

Po raz pierwszy w historii telewizyjnych turniejów miast, tak aktywnie w imprezie tej uczestniczyli pracownicy bibliotek. "Zbiórka książek" była bowiem głównym konkursem turnieju miast Nysa-Ostróda.

Zanim nastąpił pracowity i pełen emocji dzień 10 czerwca 84 r., poprzedzał go okres wypełniony sprawami organizacyjnymi i pracą popularyzacyjną. Odbywały się spotkania bibliotekarzy z bibliotek szkolnych, pedagogicznej, publicznej, na których omawiano formy organizowania "zbiórki", regulamin konkursu, działalność popularyzacyjną.

MBP popularyzowała "Zbiórkę" we wszystkich działach udostępnienia, filiach, punktach bibliotecznych, nawiązała kontakt z zakładami pracy, sporządzono plakaty, hasła. Zbliżająca się data Turnieju pobudzała cały zespół do wynajdywania coraz to nowych metod /w regulaminie "wszystkie chwyt" były dozwolone/. Do spraw związanych ze "Zbiórką" bibliotekarze zaangażowali harcerzy, aktyw biblioteczny, swoje rodziny i krąg znajomych.

W dniu 10 czerwca cały zespół MBP w godzinach od 12⁰⁰ do 22⁰⁰ ciężko pracował przy odbiorze książek. Wartość przynoszonych książek oceniali eksperci z Biblioteki Narodowej i bibliotekarki z Nysy. W Nysie natomiast brały udział bibliotekarki z MBP i Biblioteki Pedagogicznej w Ostródzie. Każda przyjęta książka otrzymywała pieczętkę wykonaną z okazji Turnieju o następującej treści: "2 TVF Telewizyjny Turniej Nysa-Ostróda 10 czerwca 1984 r. Społeczna Zbiórka Książek dla Miasta i Gminy".

O godz. 18⁰⁰ nastąpiło trzecie wejście na antenę i podane stan zbiórki książek: Nysa - 13.500, Ostróda - 12.900. Pozostały 3 godziny do zakończenia "zbiórki". To, co nastąpiło po godz. 18⁰⁰ trudno opisać, to był spontaniczny zryw wszystkich mieszkańców Ostródy, aby szablę zwycięstwa przechylić na stronę swego miasta. Stoisko przy odbiorze książek zasypywano, przynoszono książki w torbach, walizkach, niektórzy mieszkańcy 2-3-krotnie. Bibliotekarze nie nadąkali z odbiorem książek, do pieczętowania zaangażowano młodzież.

Ostateczny wynik "Zbiórki" w Ostródzie wynosił 18.569 książek

w przeliczeniu na 1 mieszkańca wypadło 0,61 książki, natomiast w Nysie zebrano 23.826 książek na 1 mieszkańca 0,55 książki.

Wśród zebranych książek przeważa beletrystyka dla dorosłych oraz literatura dla dzieci, stosunkowo mało jest książek popularno-naukowych. Przyniesiono kilka encyklopedii specjalistycznych, słowników, trafiły się również książki tzw. "białe kruki", zabrano je do Biblioteki Narodowej. Jedną z mieszkańek Ostrody przyniosła 10-tomową "Historię II Wojny Światowej".

Zgromadzone książki zostaną poddane gruntownej selekcji, a następnie komisyjnie podzielone i oddane bibliotekom szkolnym i MBP. W najbliższym czasie zostanie zorganizowane zebranie bibliotekarzy, powoła się komisję, w skład której wejdą także pracownicy MBP.

W dniu 10 czerwca organizowano także wiele innych imprez jak: Jarmark Mazurski, kiermasze książek, MBP zorganizowała spotkania z 4 pisarzami: W. Ogrodzińskim, L. Turkowskim, T. Orackim i J. Hojkiem.

Z okazji Turnieju Towarzystwo Miłośników Ziemi Ostródzkiej "Grunwald" wydało 1 numer dwumiesięcznika społeczno-kulturalnego "Ziemia Ostródzka", jako wydanie nadzwyczajne p.n. "Turniej Miast: Nysa-Ostróda". Tematyka pisma w całości jest poświęcona prezentacji historii i współczesności obu miast. Zdjęcia Nysy i Ostrody wykonał pracownik MBP - R. Aramowicz, który sporządził również dokumentację fotograficzną całego Turnieju.

Na zakończenie kilka słów refleksji - już niejednokrotnie było powiedziane, że w Turnieju nie jest najważniejsze zwycięstwo i to prawda. Przede wszystkim krzepi na duchu fakt, że ludzie nie są obojętni na wydarzenia dziejące się wokół nich, że potrafią się zmobilizować i zintegrować dla dobrej sprawy. Cieszy również imponujący zbiór książek, który nie będzie leżał bezużytecznie w prywatnych zbiorach, lecz służył wszystkim mieszkańcom Ostrody.

Anna Burzyńska

22. "Z książką przez stulecia"

/II etap turnieju czytelniczego zorganizowanego
przez WBP w Olsztynie/

Zarówno hasło konkursu jak i forma jego realizacji są na ogół znane i nie stanowią zapewne żadnej rewelacji. Jako wypróbowane już formy pracy z czytelnikiem zdały i tym razem egzamin.

Drugi etap konkursu czytelniczego "Z książką przez stulecia" prowadzony w bieżącym roku /15 stycznia - 15 maja 1983 r./ przez Wojewódzką Bibliotekę w dziecięcych placówkach bibliotecznych na terenie miasta Olsztyna, stanowi kontynuację pierwszego etapu zrealizowanego w 1963 r. W dniu ogłoszenia konkursu 15 stycznia, w 10 placówkach biorących udział w tej akcji, pojawiły się barwne elementy plastyczne informujące o konkursie /regulamin, hasło konkursu, plensze/ oraz została wydzielona literatura. Zestaw książek był w zasadzie swobodny, obejmował książki zarówno z literatury pięknej jak i popularnonaukowej, ukazującej dzieje Polski od 1864 do 1945 roku.

Początkowo do udziału w konkursie zgłosiło się 370 młodocianych uczestników, część zrezygnowała po pewnym czasie a warunki regulaminu spełniło, tzn. przeczytało 6 lub więcej książek 256 uczestników. Nie mała w tym zasługa koleżanek z filii./Filia nr 12 "zwerbowała" 56/.

Wśród czytających literaturę historyczną padły swoiste rekordy. Kilkunastu czytelników zainteresowanych tym tematem przeczytało po 50 i więcej książek w ciągu tych kilku miesięcy. W sumie w czasie trwania konkursu od 15 I - 15 V wypożyczono 2680 książek.

Większość czytelników ograniczyła swój udział do przeczytania proponowanej lektury, 43 przygotowało wypowiedzi pisemne, 23 rysunki oraz 7 /zgłosiło się 11/ przystąpiło do eliminacji ustnych.

Jak należało oczekiwać największą popularnością cieszyły się książki z okresu II wojny światowej: J. Przymanowskiego - Czterej pancerni i pies, R. Liskowackiego - Historia dłuższa niż życie, A. Kamińskiego - Kamienie na szaniec, Pamiętniki Bepu "Zośka".

Wprowadzając w tym etapie trzecią formę udziału w konkursie - formę odpowiedzi ustnej, chcieliśmy zaakcentować temat II wojny. I rzeczywiście na imprezie finałowej trzech zwycięzów popisało się doskonałą znajomością realiów książek: R. Góreckiego - Przemoczone pod plecakami osiemnaście lat, J. Kasprzaka - Tropami powstańczej przesyłki, J. Przymanowskiego - Czterej pancerni i pies.

W imprezie finałowej, która odbyła się 30 V b.r., uczestniczyły wszystkie dzieci biorące udział w konkursie. Znaczną część już po raz drugi. Największą atrakcją dla dzieci poza występem artystycznym i filmem były wspaniałe nagrody książkowe. Zwycięzcy eliminacji ustnych i autorzy najlepszych recenzji otrzymali do wyboru czterotomową "Historię Polski", "Arzyłaków" H. Sienkiewicza, "Lalkę" - B. Prusa i in. Wśród pozostałych uczestników rozlosowano liczne nagrody książkowe i pocie-

szenia. Celem naszych dwuletnich starań było zainteresowanie dzieci i młodzieży książkami o tematyce historycznej. Wydaje nam się iż cel jaki sobie postawiliśmy został w jakimś stopniu osiągnięty. Pierwszy etap /zob. "Bibliotekarz Olsztyński" II/83/ zdołał zgromadzić 249 czytających lit. historyczną, drugi już 370.

Oto co pisze Iwona Trzczińska po przeczytaniu książki A. Kamińskiego - "Kamienie na szaniec": "W rozmowach harcerze nie używali wielkich słów. "Ojczyzna", "Walka o wolność", zastąpione zostały wyrazem "służba". Każdy gotów był poświęcić wszystko, jeśli tego wymagała. Z pewnością niejeden bał się wykonywania trudnego zadania, ale harcerze walczyli nie tylko z Niemcami, walczyli również z własnymi słabościami. Tak więc ten, kto dawniej bał się, potem był jednym z najodważniejszych. Każdy starał się być lepszy nie od kolegi, lecz od siebie z dnia wczorajszego".

Zdzisława Kosmowska

25. Nowa filia Miejskiej Biblioteki Publicznej
w Ostródzie na Osiedlu Plebiscytowym.

Ostróda, najważniejsze po Olsztynie miasto w województwie, zajmuje dalekie miejsce w tabelach statystycznych obrazujących rozwój czytelnictwa. Nasze miasto posiadało zawsze duże trudności z rozwojem sieci bibliotecznej. Głównym powodem był brak lokali.

Sieć biblioteczna w mieście jest uboga, a potrzeby w tym zakresie duże. Oprócz MBP istnieje w Ostródzie mała filia na peryferiach miasta /lokal o pow. 24 m²/, biblioteka publiczno-szpitalna bez własnego lokalu, filia w Kąjkowie obsługująca tylko częściowo mieszkańców miasta oraz 4 punkty biblioteczne. Nie należy się więc dziwić, że wskaźniki rozwoju czytelnictwa są niskie, skoro tak duże skupiska ludzi jak: Osiedle Młodych, Osiedle Plebiscytowe były pozbawione placówek bibliotecznych.

Plany rozwoju sieci bibliotecznej na najbliższe lata są wprawdzie bogate i napawają optymizmem, są to jednak wciąż tylko plany. Dlatego też pojawienie się możliwości zorganizowania filii na Osiedlu Plebiscytowym zostało przyjęte przez pracowników MBP z wielką aprobatą. Osiedle Plebiscytowe zamieszkuje około 3000 osób, jest

ono nadal w rozbudowie, a atrakcyjne położenie nad jeziorem powoduje, że w okresie letnim przebywa tutaj dużo wczasowiczów i turystów. W pobliżu filii zlokalizowana jest 8-klasowa szkoła, przedszkole, sklep, kiosk "Ruchu", przystanek autobusowy, można powiedzieć, że filia mieści się w centrum osiedla. Na pomieszczenie filii wynajęto w prywatnym nowo wybudowanym domku jeden pokój o powierzchni 32 m².

Planowane otwarcie filii w I-ym kwartale nie doszło do skutku, zdołano zaledwie zmieścić się w II-im kwartale, a więc filia rozpoczęła działalność pod koniec wzerwca 1984 r. Wydłużający się okres otwarcia był spowodowany trudnościami w zakupie sprzętu, firan, zasłon, nie dotrzymaniu terminów przez plastyka.

Księgozbiór w chwili otwarcia wynosił 1660 wol., w tym: literatury pięknej dla dorosłych 846 wol., literatury dla dzieci 524 wol., literatury z różnych dziedzin wiedzy 290 wol. Książki pochodziły z dwóch źródeł: kompletowano je wcześniej z myślą o otwarciu nowej placówki, część zaś przekazano ze zbiorów MBP i jej filii /tytuły wielobezem-plarzowe/.

Jak na potrzeby mieszkańców osiedla jest to księgozbiór skromny, szczególnie dostrzega się brak lektur, książek dla najmłodszych. W najbliższym okresie księgozbiór filii zostanie wzbogacony dużym dopływem książek ze "zbiórki" zorganizowanej w okazji turnieju miast: Nysa-Ostróda.

Lokal wyposażono w jasny drewniany sprzęt, nowe firany i zasłony. Ponieważ plastik nie dotrzymał terminu, informacja wizualna sporządzona została we własnym zakresie przez pracowników MBP. Jest opracowany projekt oprawy plastycznej, który /mamy nadzieję/ zostanie zrealizowany w najbliższym czasie. W lokalu wygospodarowano mały kącik do czytania prasy, zaprenumerowano 16 tytułów czasopism.

Nowa placówka budzi duże zainteresowanie i zadowolone wśród mieszkańców osiedla, szczególnie cieszą się dzieci, które niecierpliwie oczekiwały na otwarcie biblioteki.

Anna Burzyńska

24. Nowa filia biblioteczna w gminie Szczytno

Dnia 3 czerwca 1984 r. oddano do użytku mieszkańcom wsi Rudka, liczącej ok. 450 mieszkańców /gmina Szczytno/ Wiejski Dom Kultury, w którym lokum otrzymała między innymi biblioteka. W otwarciu uczest-

niczyli przedstawiciele władz olsztyńskich z wicewojewodą Janem Chudym na czele, urzędu gminy oraz mieszkańcy wsi.

Lokal, jaki otrzymała biblioteka liczy 20 m². Został on wyposażony w podstawowe meble biblioteczne i biurowe jak: regały na książki i czasopisma, stoliki, krzesła, firany, zasłony przez Urząd Gminy w Szczytnie na ogólną kwotę ok. 100.000 zł. Księgozbiór w ilości ponad 1100 wol. przygotowała Miejska Biblioteka Publiczna w Szczytnie, kompletując go w drodze zakupów nowości oraz przesunięciu około 700 wol. z Oddziału dla Dzieci, filii nr 3 w Szczytnie i filii w Olsztyńskich. Pracownik, kol. Jadwiga Rykowska, posiada wykształcenie średnie rolnicze, zaś do pracy w bibliotece została przygotowana na 2-tygodniowej praktyce wstępnej. W okresie czerwiec-sierpień zatrudniona jest na 1/2 etatu. Dopiero od września biblioteka przejmie księgozbiór miejscowej szkoły podstawowej /ok. 1500 wol./ i wówczas otrzyma miano publiczno-szkolnej.

Do otwarcia biblioteka została przygotowana przez pracowników MBP. Ustawiono meble biblioteczne i księgozbiór podzielono na 3 podstawowe działy: literaturę piękną dla dorosłych, dla dzieci i młodzieży oraz literaturę popularnonaukową. Wykonane zostały rozdzielacze do całości księgozbioru i katalogów, podstawowe napisy informacyjne, wystawka książkowa pod hasłem: "Książki czytane przez dzieci całego świata".

W dniu otwarcia mieszkańcy wsi i goście żywo interesowali się zgromadzonym księgozbiorem oraz warunkami korzystania z placówki. Szczególnie młodzież i dzieci zapowiadali, że będą częstymi bywalcami biblioteki. Mamy nadzieję, że w długie jesienno-zimowe wieczory po książkę i czasopismo sięgną także dorośli mieszkańcy Rudki i okolicznych wsi.

Urszula Matejko

25. Nowy lokal filii bibliotecznej w Spychowie

W dniu 11 czerwca rozpoczęła pracę w nowym lokalu filia biblioteczna w Spychowie /gm. Słupsk/.

Historia budynku, w którym lokum znalazła biblioteka jest ciekawa i niecodzienna. Otóż przez kilka powojennych lat mieściła się tutaj kaplica katolicka. Mieszkańcy Spychowa podjęli następnie starania o przekazanie parafii katolickiej dawnego kościoła ewangelickiego,

który był nie wykorzystywany z braku dostatecznej liczby wiernych tego wyznania. Z chwilą uzyskania zgody odpowiednich władz, na użytkowanie wspomnianego kościoła, kaplica służyła jako sala katechetyczna i plebania. W ostatnich latach parafia katolicka wykupiła na plebanię okazały budynek, w którym przez kilka lat mieścił się prywatny hotel wraz z restauracją. W związku z tym dotychczasowy budynek zajmowany przez plebanię stał się parafii katolickiej zbędny. Urządminy w Świętąjnie w 1982 roku odkupił wspomniany obiekt od parafii katolickiej na cele kulturalne. Po renowacji i adaptacji w budynku na górze urządzono 2 mieszkania, natomiast na dole ulokowano bibliotekę i klub "Ruch". Zaletą uzyskanego lokalu jest świetna lokalizacja /centrum wsi, naprzeciwko szkoły podstawowej/, natomiast wadą wejście od podwórka i stosunkowo niewielka powierzchnia - 60 m²/. Na razie praca w bibliotece koncentruje się na porządkowaniu zbiorów /po przeprowadzce/ oraz udostępnianiu ich wszystkim chętnym. Ponadto nowa kierowniczka kol. Halina Daniłowczyk, która przeszła do pracy w bibliotece ze stanowiska dyrektora GOK-u w Świętąjnie, zabiega o nowe meble dla placówki i jest nadzieja, że do września uda się jej to pozytywnie załatwić, jak również przygotować wystrój plastyczny w zagospodarowanych pomieszczeniach.

Obserwując zainteresowanie mieszkańców wsi biblioteką /przez pół miesiąca zapisało się 60 nowych czytelników/ oraz fakt, że Spychowo jest znaną miejscowością turystyczno-wczasową, mamy nadzieję iż najpóźniej w przyszłym roku biblioteka uzyska zatrudnienie pracownika w pełnym wymiarze czasu pracy /obecnie 150 godzin/.

Janina Malarz

26. Nowe lokale bibliotek w gminie Iława

W rudzienickiej filii MBP Iława, która w 1976 roku otrzymała samodzielną, własną siedzibę po byłym Urzędzie Stanu Cywilnego Rudzienice, bardzo szybko rozwijało się czytelnictwo i w 1981 roku osiągnęło nie notowaną nigdy liczbę 600 czytelników i 5 obsługiwanych punktów.

Obecnie w Rudzienicach czyta książki tylko 209 czytelników, powodem tego jest zabranie w 1981 roku /decyzją ówczesnego naczeln-

nika gminy Henryka Komora/ bibliotece jej dotychczasowego lokalu. Początkowo przerwa w pracy biblioteki miała trwać tylko 3 miesiące, trwała półtora roku, do czasu wynajęcia przez MBP Iława pomieszczeń dla biblioteki w domu jednorodzinnym pani Elżbiety Jankowskiej.

Obecnie, po blisko 3-letniej przerwie biblioteka otrzymała ponownie stały lokal. Zajmuje on powierzchnię ok. 50 m², będzie tam czytelnia, wypożyczalnia i pracownia-magazyn. Do końca czerwca 84 zamierzamy lokal nowej filii w Rudzienicach wyposażyć w regały, sprzęt, szafy, wykładzinę, firany, zasłony. W lipcu planujemy przenieść księgozbiór, nadać mu układ, przeprowadzić sondaż i selekcję stworzyć aparat informacyjny itp., tak by od 15 lipca w Rudzienicach znowu zaczęła się normalna praca w bibliotece zmierzająca do rozczyszczenia wsi, jak to było do 1981 roku.

Zmierzają ku końcowi także prace budowlane w Siemianach. Tam też buduje się nakładem Urzędu Gminy Iława siedzibę biblioteki, gdyż dotychczas biblioteka tułała się po całej wsi, mieszcząc się s to w szkole, a to w klubie Ruchu lub na poczcie.

Przewidujemy, że z dniem 1 września 1984 r. siemieńscy czytelnicy będą wypożyczać książki w nowej bibliotece i w ten sposób gmina Iława będzie znowu miała pełną sieć biblioteczną, a każda z 6 bibliotek wiejskich swoje własne i niezależne lokale.

Wiesław Niesiołędzki

27. Kalendarium wydarzeń z życia bibliotek publicznych i zakładowych oraz organizacji społecznych środowiska bibliotekarskiego.

- 4 IV - Zebranie sprawozdawczo-wyborcze Koła Miejskiego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Olsztynie. Przewodniczącą wybrana została Kol. Egr Zofia Rakowska - bibliograf WBP; w skład Zarządu weszli poza tym: Janina Usik /emerytka/ - wiceprzewodnicząca, Maria Sienko /ART/ - sekretarz, Danuta Kacznarek /WSP/ - skarbnik i Barbara Bielska /WBP/ - członek Zarządu.

- 7 IV - Zakończenie zajęć na kolejnym kursie kwalifikacyjnym w olsztyńskiej filii Zaocznego Pomaturalnego Studium Bibliotekarskiego. Studia ukończyło pomyślnie 35 osób z 93, które podjęły naukę 22 IX 1982 r.
- 9-13 IV - Dział Instrukcyjno-Metodyczny zorganizował praktykę przywarsztatową dla krótko pracujących kierowników gminnych bibliotek publicznych. W praktyce, która odbyła się w WBP i GBP w Ływitach udział wzięły: Wiktoria Reszkowska z Małdyt, Jadwiga Zegarek z Gietrzwałdu, Lila Maria Przęsłica z Purdy, Bożena Dobrzeńska z Miłomylina, Krystyna Cegińska z Grunwałdu i Ewa Retyńska ze Stawieńdu.
- 10 IV - Narada dyrektorów bibliotek rejonowych w WBP poświęcona głównie omówieniu wniosków wynikających z analizy działalności bibliotek województwa w 1983 r.
- 21 IV - W sali widowiskowej budynku Domu Kultury w Mrągowie /mieszczącym również lokal Biblioteki Miejskiej/ wybuchł pożar, który zniszczył urządzenia sceny, wystroj sali i znaczną część foteli. Lokal MBP i jej zbiory nie ucierpiały.
- IV - W ramach kolejnego "Iławskiego Kwietnia Twórczości" miejscowa MBP zorganizowała szereg imprez literackich, związanych w większości z twórczością Edwarda Stachury.
- 3-4 V - Seminarium szkoleniowe dla instruktorów bibliotek rejonowych zorganizowane przez WBP w Olsztynie. Główna problematyka zajęć wiązała się z formami pracy w ramach współzawodnictwa bibliotek na 40-lecie PRL i w konkursach rolniczych.
- 8 V - Hospitacja działalności GBP w Miłomylinie. Ogólna ocena pracy biblioteki jest pozytywna, mimo fluktuacji kadry i związanego z tym krótkiego stażu personelu. Główne problemy działalności bibliotecznej w gminie wiążą się z bardzo skromną bazą materialną /ciasny lokal uniemożliwiający udostępnienie i spopularyzowanie całości zbiorów, brak filii w dużych wsiach/.

- 20-21 V - Zjazd wyborczy delegatów związków zawodowych wchodzących w skład Federacji ZZ Kultury i Sztuki. ZZ Pracowników Bibliotek przy WSP w Olsztynie reprezentowały Sabina Dogwiłło /która wybrana została w skład władz Federacji/ i Halina Giżyńska-Burakowska.
- 22 V - MGBP w Lidzicy już po raz trzeci zorganizowała imprezę p.h. "Pożegnanie z oddziałem dla dzieci, powitanie w wypożyczalni i czytelni dla dorosłych". Uczestniczyli w niej uczniowie dziewięciu klas ósmych z lidzickich szkół podstawowych. Najaktywniejsi czytelnicy otrzymali nagrody książkowe.
- 23 V - W Mrągowie odbyła się impreza wojewódzka związana z Dniem Bibliotekarza Olsztyńskiego /zob.osobna nota/. W hallu MBP w Mrągowie odsłonięto tablicę pamiątkową poświęconą patronowi MBP - Wacławowi Sołowiczowi.
- 23 V - Z bibliotekarzami rejonu Lidzbarska Warmińskiego spotkał się Władysław Ogrodziński. Spotkanie odbyło się w Górowie II., gdzie zadano również o odpowiednią oprawę /wystawa książek pisarza oraz wystawa p.t. "Kultura, oświata i księżka w 40-leciu Polski Ludowej".
- 26 V - Zakład Bibliotekoznawstwa i IN WSP w Olsztynie zorganizował w Dobrym Mieście, przy współudziale miejscowej MGBP, sesję popularno-naukową poświęconą 10-leciu Zakładu.
- 28 V - W czytelni MBP w Bartoszycach odbyło się spotkanie członków oddziału SP. Uczestnicy wysłuchali odczytu dra Andrzeja Stanisławskiego z WSP w Olsztynie na temat poezji regionalnej. Spotkanie uświetnił montaż literacki poświęcony poezji K.I.Gałczyńskiego oraz wystawa książek tego poet.
- 30 V - W lokalu Zarządu Głównego Związku Literatów Polskich w Warszawie, odbyło się końcowe posiedzenie Jury Nagrody Funduszu Literatury. W skład Jury, obradującego pod przewodnictwem prof. Andrzeja Lema wchodził również Jan

Burakowski, z-ca dyrektora WBP w Olsztynie. Nagrody laureatom, wśród których znalazł się również bibliotekarz - dr Jacek Wojciechowski z Krakowa, wręczono w dniu 29 czerwca 1984 r.

- 26 V - Dyrekcja WBP w Olsztynie przyznała nagrody pieniężne 31 bibliotekarzom i 16 kierownikom punktów bibliotecznych.
- 28 V - Wojewódzki Dzień Działacza Kultury w Olsztynie /zob.osobna nota/.
- 29-30 V - Kolejne seminarium szkoleniowe dla dyrektorów bibliotek rejonowych zorganizowane przez WBP w Olsztynie. W czasie zajęć dyskutowano nad problemami oceny działalności bibliotek, zwiedzono również 3 biblioteki w woj. ciechanowskim /MBP w Mławie, MGBP w Działdowie i GBP w Iławie/.
- 30 V - Impreza finałowa turnieju czytelniczego "Z książką przez stulecie" obejmującego placówki udziałpnienia WBP w Olsztynie /zob. nota Zdzisławy Kosmowskiej/.
- 3,5,6 VI - Biblioteki woj. olsztyńskiego zwiedziła 40-osobowa grupa bibliotekarzy z woj. śląskiego /wycieczka zorganizowana przez ZO SBP/. Goście zapoznali się z pracą WBP, bibliotek miejskich w Kętrzynie, Iławie, Mrągowie i Ostródzie oraz bibliotek publiczno-szkolnych w Słoneczniku i Lasecznie.
- 3 VI - Rozpoczęła działalność nowa filia MBP w Szczytnie - we wsi Rudka /zob. nota Urszuli Matejko/.
- 5-6 VI - Uczestnicy seminarium wyjazdowego dla pracowników bibliotek dziecięcych z woj. śląskiego zapoznali się z pracą wybranych bibliotek dla dzieci w woj. olsztyńskim /WBP oraz MBP w Dobrym Mieście i Morągu/.
- 10 VI - Telewizyjny turniej miast Nysa-Ostróda. Głównym punktem imprezy była zbiórka książek dla bibliotek /zob. nota Anny Burzyńskiej/.
- 10 VI - W Rudzienicach otwarto uroczystie nowo wybudowany Dom Stróżaka, mieszczący również pomieszczenia miejscowej filii MBP w Iławie /zob. nota Wiesława Niesłobędzkiego/.

- 11 VI - Do nowego lokalu przeniesiona została filia b-na w Szycho-
wie, gm. Świętajno /zob. nota Jany Malarz/
- 12-14 VI - Seminarium szkoleniowe dla kierowników czytelni i kierow-
ników oddziałów dla dzieci. Po części teoretycznej, któ-
ra odbyła się w Olsztynie, uczestnicy seminarium zapozna-
li się z pracą bibliotek woj. elbląskiego. Zwiedzono WBP
w Elblągu i jedną z jej filii oraz biblioteki w Malborku
i Tolkmicku.
- 18-19 VI - Z pracą działu Instrukcyjno-Metodycznego WBP w Olsztynie
oraz bibliotek rejonowych w Biskupcu i Mrągowie zapozna-
ły się 2 koleżanki z WBP w Gdańsku /kierowniczką działu
Instrukcyjno-Metodycznego i instruktorka/.
- 20 VI - W MGBP w Morągu odbyło się podsumowanie konkursu plas-
tycznego "Ja - mój dom - moja ojczyzna - Polska Ludowa".
Konkurs trwał od 1 marca do 30 maja i przyniósł ok. 400
różnorodnych prac, które zaprezentowano na wystawie.
Podkreślić należy, że w konkursie uczestniczyły również
punkty biblioteczne rejonu Morąga.
- 25 VI - Rozpoczęła działalność nowa filia MBP w Ostródzie - na
osiedlu "Plebiscytowym" /zob. nota Anny Burzyńskiej/.
- 27 VI-2 VII- W ramach studyjnego wyjazdu służbowego do NRD Jan Bura-
kowski - z-ca dyr. WBP w Olsztynie zapoznał się z dzia-
łalnością bibliotek publicznych w Lipsku, Dreźnie i Ber-
linie. W wyjeździe uczestniczyli także Hyszard Dorozyn-
ski i Franciszek Czajkowski z WBP w Toruniu. Głównym
przedmiotem zainteresowania w/w były problemy organizacji
pracy bibliotek szczebla wojewódzkiego i powiatowego;
obsługa b-na ludzi niepełnosprawnych i działalność biblio-
bisów.
- VI - Nskładem WBP w Iławie ukazała się publikacja "Edward
Stachura - Gwiazda tańcząca" zawierająca utwory Edwarda
Stachury i Wiesława Niesiołędzkiego.

Oprac. Jan Burakowski

